

Ubezpieczenie Instalacji Odnawialnych Źródeł Energii

- Dokument zawiera informacje o produkcie ubezpieczeniowym
- Ogólne warunki ubezpieczenia

Ubezpieczenie Instalacji Odnawialnych Źródeł Energii

ERGO
HESTIA

Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym

Przedsiębiorstwo: Sopockie Towarzystwo
Ubezpieczeń ERGO Hestia Spółka Akcyjna, Polska

Produkt: Ubezpieczenie Instalacji Odnawialnych Źródeł
Energii

Pełne informacje podane są w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Instalacji Odnawialnych Źródeł Energii z 1 czerwca 2025 roku (kod: AB-OZE-01/25). Pojęcia użyte w dokumencie przyjmują znaczenie określone w OWU. W tym dokumencie, jeśli stosujemy formę „my” – mamy na myśli Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia S.A.

Jakiego rodzaju jest to ubezpieczenie?

Ubezpieczenie Instalacji Odnawialnych Źródeł Energii to ubezpieczenie majątkowe, które zgodnie z obowiązującym prawem zalicza się do Grup 8, 9, 13 i 16 w Dziale II (ubezpieczenia majątkowe oraz pozostałe ubezpieczenia osobowe), zgodnie z załącznikiem do Ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Ubezpieczenie składa się z trzech sekcji (sekcja II i sekcja III są rozszerzeniem ochrony wynikającej z sekcji I):

Sekcja I – Ubezpieczenie instalacji odnawialnych źródeł energii

Sekcja II – Ubezpieczenie przerw w produkcji energii

Sekcja III – Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadacza instalacji odnawialnych źródeł energii

i jest skierowane do przedsiębiorców oraz jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi.

Co jest przedmiotem ubezpieczenia?

W ramach sekcji I:

- ✓ Przedmiotem ubezpieczenia mogą być określone w umowie instalacje OZE, w tym w szczególności:
 - ✓ instalacje fotowoltaiczne,
 - ✓ elektrownie wiatrowe,
 - ✓ magazyny energii,
 - ✓ hybrydowe instalacje OZE,

wykorzystywane w związku z prowadzoną przez ubezpieczonego działalnością, ewidencjonowane, które stanowią własność ubezpieczonego lub są w jego posiadaniu na podstawie tytułu prawnego oraz zdane i gotowe do użytku zgodnie z przeznaczeniem, dla których próby i testy zostały zakończone z wynikiem pozytywnym.

- ✓ Instalacje OZE obejmujemy ochroną podczas eksploatacji, napraw lub remontów oraz montażu, demontażu, a także podczas związanego z naprawami lub remontami transportu w ramach miejsca ubezpieczenia wskazanego w umowie.
- ✓ Instalacje OZE określone w umowie obejmujemy ochroną ubezpieczeniową od zdarzeń losowych, które wystąpiły w miejscu i okresie ubezpieczenia, w wyniku których konieczne jest przywrócenie przedmiotu ubezpieczenia do stanu sprzed szkody poprzez odbudowę, naprawę lub wymianę albo ponowny zakup.

W ramach sekcji II:

- ✓ Obejmujemy ochroną utratę przychodu poniesioną przez ubezpieczającego w okresie odszkodowawczym wskutek zakłóceń lub przerw w produkcji energii przez instalację OZE, która jest bezpośrednim następstwem szkody materialnej.

W ramach sekcji III:

- ✓ W ramach umowy zawartej na podstawie OWU obejmujemy ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego za szkody wyrządzone osobom trzecim, powstałe w związku z prowadzeniem działalności, która polega na wytwarzaniu, dystrybucji lub magazynowaniu energii przez podmioty, które są posiadaczami instalacji OZE oraz powstałe w związku z posiadaniem rzeczy wykorzystywanych w tej działalności.

Czego nie obejmuje ubezpieczenie?

Ubezpieczenie nie obejmuje:

SEKCJA I

- ✗ konfiskaty, zawłaszczenia, nacjonalizacji, rekwizycji, zniszczenia, które nastąpiły w następstwie wydanego przez władze aktu prawnego;
- ✗ stanu wojennego, stanu wyjątkowego, przewrotu, buntu, powstania, rewolucji, wojennego zamachu stanu lub przejścia władzy, wojny domowej, inwazji, najazdu, wrogich działań innego państwa, działań wojennych lub innych akcji, które mają charakter wojenny; wojny, niezależnie od tego czy wojna została wypowiedziana, czy nie; zamieszek społecznych, rozruchów, strajków, lokautów, niepokoїв społecznych, terroryzmu, sabotażu;
- ✗ promieniowania jonizacyjnego lub skażenia radioaktywnego, bez względu na to, czy źródłem ich pochodzenia jest paliwo jądrowe, czy jakiegokolwiek odpady promieniotwórcze powstałe w wyniku reakcji rozpadu albo syntezy jądrowej;
- ✗ naturalnych zmian pola magnetycznego lub elektromagnetycznego z wyjątkiem uderzenia pioruna, w tym także powstałych wskutek oddziaływania burz słonecznych;
- ✗ skażenia lub zanieczyszczenia, chyba że powstały one w przedmiocie ubezpieczenia na skutek innego zdarzenia, które nie jest wyłączone z zakresu ubezpieczenia;
- ✗ choroby zakaźnej lub zagrożenia (obiektywnego lub subiektywnego) chorobą zakaźną, chyba że szkody są spowodowane innym zdarzeniem, które nie jest wyłączone z zakresu ubezpieczenia;
- ✗ kradzieży zwykłej, zaboru lub zaginięcia przedmiotu ubezpieczenia, z wyjątkiem kradzieży z włamaniem, pod warunkiem spełnienia zabezpieczeń opisanych w OWU;

SEKCJA II

- ✗ zakłóceń lub przerw w produkcji energii przez ubezpieczoną instalację OZE, które nie były skutkiem szkody materialnej;
- ✗ niezusadzonego opóźnienia ubezpieczającego w podjęciu lub kontynuowaniu produkcji energii przez ubezpieczoną instalację OZE po szkodzie materialnej;
- ✗ decyzji organów administracji rządowej lub samorządowej, która spowodowała zakłócenie lub przerwę w produkcji energii przez ubezpieczoną instalację OZE albo uniemożliwiła lub opóźniła odtworzenie zniszczonego przedmiotu ubezpieczenia;
- ✗ rozwiązania umów najmu, dzierżawy, leasingu lub innych umów cywilnoprawnych, które umożliwiają korzystanie z rzeczy, licencji, cofnięcia lub ograniczenia zakresu lub przedmiotu działalności gospodarczej określonej w koncesji lub wygaśnięcia koncesji, pozwoleń lub innych tym podobnych decyzji bądź aktów administracyjnych, które nastąpiło po dacie, gdy utracony, uszkodzony lub zniszczony przedmiot ubezpieczenia został doprowadzony do stanu prawidłowego działania i produkcja energii byłaby wznowiona, gdyby nie nastąpiły zdarzenia, o których mowa w tym punkcie.

SEKCJA III

- ✗ odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z działalnością, która nie została wskazana w umowie ubezpieczenia;
- ✗ odpowiedzialności cywilnej za szkody, które wynikają z wypadków zaistniałych poza okresem ubezpieczenia;
- ✗ odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe poza zakresem terytorialnym, który wynika z umowy ubezpieczenia;

- ✗ części ryzyka, które zgodnie z umową ubezpieczenia pozostaje na ubezpieczonym poprzez wprowadzenie franszyzy redukcyjnej, franszyzy integralnej bądź udziału własnego;
- ✗ odpowiedzialności prawnej ubezpieczonego, innej niż odpowiedzialność cywilna z tytułu szkody wyrządzonej osobie trzeciej.

Jakie są ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej?

Sekcja I

- ! straty pośrednie wszelkiego rodzaju, takie jak: utrata zysku, kary umowne, straty spowodowane opóźnieniem, brak wydajności, utrata rynku, itp., z zastrzeżeniem zakresu odpowiedzialności, określonego w sekcji II;
- ! szkody powstałe wskutek zapadania lub osuwania się ziemi, gdy są to szkody geologiczne i górnicze;
- ! szkody powstałe wskutek deformowania, osiadania lub pęknięcia instalacji OZE lub jej części, chyba że szkoda powstała wskutek innego zdarzenia, które nie jest wyłączone z zakresu ubezpieczenia; wówczas ponosimy odpowiedzialność wyłącznie za skutki tego zdarzenia;
- ! szkody powstałe w instalacji OZE, jeżeli po wystąpieniu poprzedniej szkody jest ona nadal eksploatowana bez przeprowadzenia naprawy (przywrócenia do stanu sprzed szkody), chyba że brak naprawy nie miał wpływu na powstanie lub wysokość szkody;
- ! szkody spowodowane wadami lub usterkami, które istniały w chwili zawarcia umowy, o których ubezpieczający wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć, niezależnie od faktu czy byliśmy o nich powiadomieni;

Sekcja II

Ubezpieczenie nie obejmuje:

- ! podatku od towarów i usług, który podlega odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, chyba że ubezpieczający nie ma możliwości odliczenia podatku, a suma ubezpieczenia ustalona została z uwzględnieniem podatku;
- ! podatku akcyzowego, opłat celnych i opłat skarbowych;
- ! składek ubezpieczeniowych i innych opłat zależnych od produkcji energii;
- ! kosztów, strat i zysków, które pochodzą z operacji giełdowych i innych inwestycji kapitałowych, z wyjątkiem utraconych przychodów z wygranych aukcji przeprowadzonych zgodnie z ustawą o odnawialnych źródłach energii, których ubezpieczony nie uzyskał z uwagi na przerwę lub ograniczenia w produkcji energii na skutek szkody materialnej;
- ! wszelkiego rodzaju należności, w tym kary pieniężne, grzywny lub odszkodowania, do których wypłaty ubezpieczający będzie obowiązany w przypadku niewykonania bądź nienależytego wykonania zobowiązań wskutek szkody materialnej;
- ! amortyzacji środków trwałych lub ich części, jeśli uległy one zniszczeniu w wyniku szkody materialnej.

Sekcja III

Odpowiedzialność ubezpieczyciela jest ograniczona do wysokości sumy gwarancyjnej, sublimitów lub limitów odpowiedzialności wskazanych w umowie ubezpieczenia.

Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje między innymi odpowiedzialności cywilnej za:

- ! szkody wyrządzone umyślnie przez reprezentantów ubezpieczonego;
- ! szkody objęte ochroną w ramach systemu ubezpieczeń obowiązkowych;
- ! szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy przewozu lub spedycji;
- ! szkody, za które ubezpieczony jest odpowiedzialny wskutek umownego przejęcia odpowiedzialności cywilnej osoby trzeciej, albo wskutek rozszerzenia zakresu własnej odpowiedzialności cywilnej ponad zakres, który wynika z ustawy;
- ! szkody powstałe na skutek oddziaływania energii jądrowej, skażenia radioaktywnego, promieni laserowych, maserowych oraz pola magnetycznego lub elektromagnetycznego;
- ! szkody powstałe w związku z bądź na skutek działań wojennych (również bez formalnego wypowiedzenia wojny), wojny domowej, rebelii, strajków, zamieszek lub rozruchów, terroryzmu;
- ! szkody spowodowane przez: produkt, który nie posiada ważnego atestu, certyfikatu, aprobaty technicznej, która dopuszcza go do obrotu, o ile atest, certyfikat, aprobatę techniczną jest wymagana przez przepisy, które obowiązują w danym kraju;
- ! niedozwolone zastosowanie bądź jakiegokolwiek szkodliwe oddziaływanie azbestu, formaldehydu, dioksyn lub bifenyli polichlorowanych (PCB);
- ! szkody powstałe wskutek spowodowania zakażenia lub wywołania choroby przez biologiczny czynnik chorobotwórczy, który wywołał zagrożenie epidemiczne, epidemię, stan nadzwyczajny, pandemię;
- ! szkody, które są skutkiem zanieczyszczenia lub niekorzystnego oddziaływania na środowisko. Ograniczenie to nie dotyczy wskazanych w OWU szkód w mieniu, szkód na osobie oraz poniesionych przez osoby trzecie kosztów neutralizacji lub usunięcia substancji niebezpiecznych z ziemi, gleby, wód, w tym wód gruntowych;
- ! szkody, które wynikają z zalania przez wody stojące lub płynące;
- ! szkody, które wynikają z powolnego oddziaływania hałasu, temperatury, dymu, sadzy, pyłów, gazów, pary, wilgoci, wycieków cieczy, o ile oddziaływanie powyższych czynników doprowadziło stopniowo do powstania szkody, niepoprzedzonej zdarzeniem nagłym i niespodziewanym. To wyłączenie odpowiedzialności nie ma zastosowania do szkód na osobie;

		! szkody w mieniu powstałe w wyniku zniszczenia lub uszkodzenia budynku bądź budowli na skutek wibracji, osłabienia elementów nośnych, osunięcia się ziemi, osiadania gruntu bądź osłabienia nośności gruntu; ! szkody powstałe w wyniku uchybienia w czynnościach zawodowych z zakresu opracowywania bądź zatwierdzania dokumentacji projektowej, map, raportów, opinii bądź ekspertyz, sprawowania nadzorów, kierowania budową bądź koordynacją budowy i innymi usługami podmiotów, które zarządzają inwestycją budowlaną, w tym inwestora zastępczego, inżyniera kontraktu; ! szkody powstałe w związku z posiadaniem i działalnością instalacji OZE zlokalizowanych na morzu poza linią brzegową; ! szkody w produkcji, szkody w przedmiocie wykonanej pracy, usługi; ! szkody, których wyrównanie jest sprzeczne z sankcjami krajowymi lub międzynarodowymi.
--	---	---

	Gdzie obowiązuje ubezpieczenie? ✓ Ubezpieczenie obowiązuje na terytorium Polski.
---	--

	Co należy do obowiązków Ubezpieczonego? Obowiązki na początku umowy: – Ubezpieczający ma obowiązek nas poinformować o wszystkich znanych sobie okolicznościach, o które zapytywaliśmy w formularzu oferty, wniosku ubezpieczeniowym albo przed zawarciem umowy w innych pismach. Jeżeli ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten spoczywa również na przedstawicielu i obejmuje również okoliczności temu znane. Jeśli zawrzemy umowę mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne. Obowiązki w czasie trwania umowy ubezpieczenia: – Ubezpieczający ma obowiązek zapłacić składkę; – Ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie zgłaszać nam wszelkie zmiany okoliczności, o które pytaliśmy w formularzu lub kwestionariuszu oceny ryzyka albo w innych pismach przed zawarciem umowy; – Ubezpieczający ma obowiązek stosować się do wymogów zawartych w umowie ubezpieczenia, a także poinformować nas o zaprzestaniu prowadzenia działalności w zakresie produkcji energii przez instalację OZE; – W przypadku powstania szkody ubezpieczający ma obowiązek umożliwić nam dostęp do przedmiotu ubezpieczenia oraz przedstawiać dokumenty związane z jego zakupem (dowód zakupu) i eksploatacją (w szczególności dokumentację techniczną, kopię dokumentacji przeglądów); – W odniesieniu do instalacji OZE ubezpieczonych od kradzieży z włamaniem lub wandalizmem, ubezpieczający ma obowiązek przestrzegać minimalnych wymogów zabezpieczenia terenu określonych w OWU. W razie zajścia zdarzenia, Ubezpieczający ma obowiązek: – użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów; – zawiadomić nas o szkodzie: a. w przypadku sekcji I oraz sekcji II – niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 10 dni roboczych od daty powstania szkody lub uzyskania o niej wiadomości; b. w przypadku sekcji III – niezwłocznie, nie później niż w terminie 10 dni roboczych od uzyskania o nim wiadomości. Jeżeli w terminie późniejszym osoba trzecia zgłosi roszczenie (lub dodatkowe roszczenie) związane z tym wypadkiem, ubezpieczony jest zobowiązany zgłosić nam ten fakt niezwłocznie, nie później niż w terminie 10 dni roboczych od otrzymania roszczenia; – niezwłocznie zawiadomić jednostkę policji o każdej szkodzie, która mogła powstać w wyniku przestępstwa; – pozostawić bez zmian miejsce szkody do czasu przybycia naszego przedstawiciela, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenia rozmiaru szkody; – umożliwić nam dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielić w tym celu pomocy i wyjaśnień, a także niezbędnych pełnomocnictw; – umożliwić nam dostęp do przedmiotu ubezpieczenia oraz przedstawiać dokumenty związane z jego zakupem (dowód zakupu) i eksploatacją (w szczególności dokumentację techniczną kopię dokumentacji przeglądów); – udokumentować zasadność zgłoszonego roszczenia; – niezwłocznie dostarczyć nam dokumenty niezbędne dla rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania, wyszczególnione przez nas w piśmie wysłanym ubezpieczającemu w terminie 7 dni po zgłoszeniu szkody; – ubezpieczony przekazuje informacje i dokumenty oraz wykonuje czynności niezbędne dla skutecznego dochodzenia praw regresowych; – jeżeli po wypłacie odszkodowania ubezpieczający odzyskał utracone elementy instalacji OZE, ma obowiązek zwrócić odszkodowanie wypłacone za te elementy.
---	---

	Jak i kiedy należy opłacać składki? Składkę ubezpieczeniową należy opłacić w wysokości i terminach określonych w umowie; zapłata może być jednorazowa bądź w ratach.
---	--

	Kiedy rozpoczyna się i kończy ochrona ubezpieczeniowa? Umowa ubezpieczenia zawierana jest na okres do 12 miesięcy. Nasza odpowiedzialność rozpoczyna się od momentu wskazanego w umowie jako początek okresu ubezpieczenia, chyba że w umowie wskazujemy inaczej. W przypadku, gdy ponosimy odpowiedzialność przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka nie zostanie zapłacona w terminie, możemy wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiliśmy odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia umowa wygasa z końcem okresu, na który przypadła niezapłacona składka lub rata składki. Niezapłacenie kolejnej raty składki w podanej przez nas wysokości i terminie powoduje ustanie naszej odpowiedzialności tylko wtedy, gdy po upływie terminu zapłaty raty składki wezwiemy ubezpieczającego do zapłaty, a rata składki nie zostanie zapłacona w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania. Nasza odpowiedzialność kończy się z upływem okresu ubezpieczenia, chyba że stosunek ubezpieczeniowy wygaś przed tym terminem.
---	---

	Jak rozwiązać umowę? Ubezpieczający może odstąpić od umowy w terminie 30 dni od dnia jej zawarcia lub od dnia potwierdzenia informacji, o których mowa w art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 30 maja 2014 roku o prawach konsumenta, o ile jest to termin późniejszy. W przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą, termin odstąpienia od umowy wynosi 7 dni od dnia zawarcia umowy. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia można złożyć: – przez formularz na stronie: www.ergohestia.pl, lub – elektronicznie, na adres do doręczeń elektronicznych AE:PL-58185-26619-SWDBT-23; – u naszego przedstawiciela, lub – listownie – adres naszej siedziby: Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia S.A., ul. Hestii 1, 81–731 Sopot.
---	---

Ogólne Warunki Ubezpieczenia Instalacji Odnawialnych Źródeł Energii

AB-OZE-01/25

Data wejścia w życie: 01.06.2025 r.

Spis treści

Tabela informacyjna regulująca zagadnienia wymienione w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej	2
Wstęp	4
Postanowienia ogólne	4
Jakie definicje zastosowaliśmy	4
Ubezpieczenie instalacji odnawialnych źródeł energii (sekcja I)	8
Co może być przedmiotem ubezpieczenia	8
Czym jest miejsce ubezpieczenia	8
Jaki może być zakres ubezpieczenia	8
Za jakie szkody nie odpowiadamy	9
Co obejmuje suma ubezpieczenia	10
Jak ustalamy rozmiar szkody i wysokość odszkodowania	10
Ubezpieczenie przerw w produkcji energii (sekcja II)	12
Co może być przedmiotem ubezpieczenia	12
Jaki może być zakres ubezpieczenia	12
Za jakie szkody nie odpowiadamy	13
Co obejmuje suma ubezpieczenia	13
Jak ustalamy rozmiar utraty przychodu i wysokości odszkodowania	14
Postanowienia wspólne dla sekcji I i sekcji II	15
Jakie są prawa i obowiązki stron umowy	15
Wypłata odszkodowania	16
Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadacza instalacji odnawialnych źródeł energii (sekcja III)	17
Co może być przedmiotem ubezpieczenia	17
Jakie podmioty możemy ubezpieczyć	17
Jaki jest czasowy zakres ochrony	18
Jaki jest terytorialny zakres ochrony	18
Za jakie szkody nie odpowiadamy	18
Co obejmuje suma gwarancyjna i sublimity	20
Jakie są nasze zobowiązania z tytułu zawartej umowy	20
Jakie są obowiązki ubezpieczającego, ubezpieczonego	21
Postanowienia wspólne dla wszystkich sekcji	22
W jakim okresie zachodzi nasza odpowiedzialność	22
W jaki sposób zawieramy umowę	22
Zawieranie umowy na cudzy rachunek	23
W jaki sposób ustalamy składkę ubezpieczeniową	23
Rozwiązanie umowy	23
Regres ubezpieczeniowy	24
Reklamacje	24
Rozpatrywanie sporów	25
W jaki sposób strony umowy mogą się kontaktować	26
Jak będziemy postępować w przypadku Sankcji	26
Postanowienia końcowe	26
Jakie jest prawo właściwe dla umowy i w jakim języku ją zawieramy	26
Co stosujemy w sprawach nieuregulowanych w OWU	27
Kiedy OWU wchodzi w życie	27
Załącznik nr 1 – Klauzule dodatkowe	28
Załącznik nr 2 Oświadczenie Administratora Danych Osobowych	34

W tabeli wskazujemy, które z postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Instalacji Odnawialnych Źródeł Energii regulują zagadnienia wymienione w art. 17 ust. 1 Ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Numer zapisu	
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia:	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia:
§ 7 ust. 3, 4 § 10 § 11 § 13 ust. 3 § 14 § 18 § 19 § 20 § 26 ust. 7 § 28 § 29 § 38 § 50 ust. 2 klauzule 700 OZE ust. 1 701 OZE ust. 1 702 OZE ust. 1, 2 703 OZE ust. 1 704 OZE ust. 1, 2, 5 705 OZE ust. 1 706 OZE ust. 1 707 OZE ust. 1 708 OZE ust. 1, 8 002 OZE ust. 1 003 OZE ust. 1 004 OZE ust. 1 005 OZE ust. 1 006 OZE ust. 1	§ 8 § 9 ust. 1, 3 § 10 § 11 § 12 § 13 ust. 1, 2, 4 § 14 § 16 ust. 3 § 17 § 18 ust. 1, 2 § 19 ust. 2, 3 § 20 § 21 § 22 § 25 ust. 2, 4, 9 § 26 ust. 2, 4, 6 § 28 § 29 § 30 § 31 ust. 5 § 32 ust. 4 § 34 ust. 1 § 35 § 36 § 37 § 40 § 41 ust. 5, 7 § 50 ust. 4, 5 § 54 ust. 3 klauzule 700 OZE ust. 2, 3 701 OZE ust. 2, 3 702 OZE ust. 3, 4, 5, 6 703 OZE ust. 2, 3 704 OZE ust. 3, 6, 7

Numer zapisu	
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia:	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia:
	705 OZE ust. 2, 3 706 OZE ust. 2, 3, 4, 5 707 OZE ust. 3, 4 708 OZE ust. 2, 3, 5, 7, 8 002 OZE ust. 2 003 OZE ust. 2 004 OZE ust. 2 005 OZE ust. 2 006 OZE ust. 2, 3

Wstęp

Postanowienia ogólne

W tym dokumencie, jeśli stosujemy formę „**my**” – mamy na myśli Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia S.A.

§ 1

1. Na podstawie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Instalacji Odnawialnych Źródeł Energii (dalej: OWU), zawieramy umowy ubezpieczenia (dalej: umowy):

instalacji odnawialnych źródeł energii	sekcja I
przerw w produkcji energii	sekcja II
odpowiedzialności cywilnej posiadacza instalacji odnawialnych źródeł energii	sekcja III

2. Umowę w zakresie **sekcji II** lub **sekcji III** zawieramy wyłącznie jako rozszerzenie umowy zawartej w zakresie **sekcji I**.
3. OWU stosujemy do umów zawieranych z przedsiębiorcami oraz jednostkami organizacyjnymi niebędącymi osobami prawnymi, których dalej nazywamy ubezpieczającymi.
4. Ubezpieczającym może być każdy podmiot, który prowadzi ewidencję mienia w formie przewidzianej w ustawie o rachunkowości.

§ 2

1. Umowy mogą być zawierane na uzgodnionych warunkach, odmiennych od postanowień OWU. Warunki te pisemnie potwierdzamy w umowie.
2. Klauzule dodatkowe wymienione w załączniku do OWU możemy włączyć do umowy. Włączenie klauzul do umowy potwierdzamy pisemnie w tej umowie.

§ 3

1. Posiadamy status dużego przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.
2. W związku z zawartą umową jesteśmy administratorem Pani/Pana danych osobowych. Szczegółowe informacje, które dotyczą przetwarzania danych osobowych znajdują się w Załączniku nr 2 do OWU.

Jakie definicje zastosowaliśmy

§ 4

1. W treści OWU stosujemy pojęcia o określonym znaczeniu. Wyróżniliśmy je pogrubioną czcionką, a ich rozumienie podajemy w ust. 3 (Definicje).
2. Przyjmujemy, że zdefiniowane pojęcie ma to samo znaczenie niezależnie od tego, czy używamy go w liczbie pojedynczej, czy mnogiej. Definicje używanych pojęć mogą odbiegać od typowego, powszechnego znaczenia oraz od definicji zawartych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa i mogą mieć wpływ na zakres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej.
3. Definicje:

Pojęcie	Definicja
1. atak komputerowy, hakerski	nielegalne działania i uzyskanie nieautoryzowanego dostępu do danych przez nieuprawnione osoby, w tym rozproszony atak dystrybucyjny DDoS, za który uważa się atak na systemy komputerowe ubezpieczającego lub usługę sieciową, przeprowadzany przez osoby trzecie w celu uniemożliwienia działania poprzez zajęcie wszystkich wolnych zasobów; za atak komputerowy uważa się również działanie złośliwego oprogramowania, w tym wirusów komputerowych, programów szpiegujących, keyloggerów, ransomware;
2. awaria	a) uszkodzenie elementów elektrycznych lub elektronicznych przedmiotu ubezpieczenia wskutek działania prądu elektrycznego, b) mechaniczne uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia lub jego elementów powstałe bez jakiegokolwiek działania z zewnątrz, które powoduje: - taki stan techniczny przedmiotu ubezpieczenia lub jego podzespołów, który ogranicza lub uniemożliwia ich dalszą eksploatację oraz zmniejszenie sprawności, - niesprawność, która ogranicza zdolność do działania przedmiotu ubezpieczenia lub jego podzespołów;

Pojęcie	Definicja
3. budowle	trwale związane z gruntem obiekty budowlane inne niż budynki , wraz z instalacjami i urządzeniami, które stanowią całość techniczną i użytkową;
4. budynki	obiekty budowlane, które łącznie spełniają poniższe warunki: - są dopuszczone do użytkowania, - są trwale związane z gruntem, - są wydzielone z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, i - posiadają fundamenty i dach, wraz z: - wbudowanymi instalacjami, - urządzeniami technicznymi, - elementami wykończeniowymi przegród budowlanych, które stanowią całość techniczną i użytkową;
5. choroba zakaźna	choroba, która została wywołana przez: - drobnoustroje komórkowe, które posiadają zdolność wywoływania objawów chorobowych, lub wytwarzane przez nie produkty, - zewnętrzne i wewnętrzne pasożyty człowieka lub wytwarzane przez nie produkty, - cząstki bezkomórkowe zdolne do replikacji lub przenoszenia materiału genetycznego, w tym zmodyfikowane genetycznie hodowle komórkowe, lub wytwarzane przez nie produkty;
6. czysta strata finansowa	szkoda, która nie jest szkodą na osobie lub szkodą w mieniu ;
7. dane	informacje w formie cyfrowej, niezależnie od sposobu ich wyświetlania i wykorzystania, które nadają się do przetwarzania elektronicznego, zgromadzone poza pamięcią operacyjną RAM, tj.: a) dane zapisane w zbiorach danych; b) systemy operacyjne i oprogramowanie, licencje; c) programy seryjne i aplikacyjne, które pochodzą z produkcji jednostkowej;
8. emisja	wprowadzenie bezpośrednio lub pośrednio, w wyniku działalności człowieka, do środowiska jakichkolwiek pierwiastków chemicznych, ich związków, mieszanin lub roztworów, w tym w postaci dymów, sadzy, a także odpadów;
9. ERGO Hestia	Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia S.A., czyli my;
10. franszyza redukcyjna	a) w ramach sekcji I – wartość określona w procentach lub kwotowo, o którą jest pomniejszane odszkodowanie za szkodę materialną; b) w ramach sekcji II – wartość, o którą jest pomniejszane odszkodowanie za utratę przychodu, określona kwotowo lub czasowo (w dniach); wartość franszyzy obliczamy przez pomnożenie średniej dziennej wartości utraty przychodu w okresie odszkodowawczym przez liczbę dni franszyzy czasowej wskazaną w umowie; c) w ramach sekcji III – wartość określona w procentach lub kwotowo, o którą pomniejszane jest świadczenie ubezpieczeniowe z tytułu danego rodzaju szkód w ramach jednego wypadku; franszyzy redukcyjnej nie stosuje się do szkody na osobie;
11. instalacja odnawialnych źródeł energii (dalej: instalacja OZE)	system lub zespół urządzeń, które służą do wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii lub magazynowania tej energii w celu jej wykorzystania lub sprzedania; do elementów instalacji OZE, w zależności od jej rodzaju, należą również m. in.: a) infrastruktura, która służy do przekazywania wyprodukowanej energii do odbiorcy, w tym do sieci elektroenergetycznej (stacje transformatorowe i rozdzielnice elektryczne, przyłącze elektryczne); b) infrastruktura pomocnicza (ogrodzenie, oświetlenie, system monitoringu wizyjnego i ochrony, wewnętrzne drogi dojazdowe); c) fundamenty, konstrukcje mocujące, falowniki, okablowanie, urządzenia pomiarowe, systemy zabezpieczeń;
12. koszty pomocy prawnej	a) wynagrodzenia rzeczoznawców lub ekspertów powołanych za naszą pisemną zgodą w celu ustalenia okoliczności, przyczyny lub rozmiaru szkody; b) koszty poniesione za naszą pisemną zgodą w postępowaniu cywilnym w celu prowadzenia obrony ubezpieczonego przed roszczeniem zgłoszonym z tytułu szkody, w szczególności: - koszty wynagrodzenia адвокатов, radców prawnych lub innych pełnomocników procesowych, - koszty wynagrodzenia biegłych, rzeczoznawców lub ekspertów, - koszty i opłaty sądowe, - koszty niezbędnych tłumaczeń; c) koszty poniesione przez stronę przeciwną w związku z obroną jej prawnych interesów, o ile ubezpieczony został zobowiązany prawomocnym orzeczeniem sądu do ich poniesienia; koszty obrony prawnych interesów ubezpieczonego poniesione za naszą pisemną zgodą w postępowaniu administracyjnym, karnym lub dyscyplinarnym, które toczy się w związku z powstałą szkodą, o ile rozstrzygnięcia poczynione w tych postępowaniach mogą mieć wpływ na ustalenie naszej odpowiedzialności za szkodę na podstawie umowy;
13. kradzież z włamaniem	dokonanie lub usiłowanie dokonania zaboru przedmiotu ubezpieczenia po uprzednim usunięciu siłą przez sprawcę zabezpieczeń lub przy użyciu narzędzi;
14. kradzież zwykła	kradzież bez śladów włamania;

Pojęcie	Definicja
15. lokaut	zamknięcie zakładu przez właściciela, połączone ze zwalnianiem pracowników ;
16. maksymalny okres odszkodowawczy	ustalony przez ubezpieczającego w umowie maksymalny okres zakłóceń lub przerw w produkcji energii, jaki może wystąpić bezpośrednio wskutek szkody materialnej , za który ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność;
17. okres odszkodowawczy	okres faktycznych zakłóceń lub przerw w produkcji energii, który rozpoczyna się w dniu wystąpienia szkody materialnej i trwa do dnia ponownego operacyjnego uruchomienia instalacji OZE w czasie niezbędnym do jej naprawy; nie dłużej niż do końca określonego w umowie maksymalnego okresu odszkodowawczego ;
18. osoba trzecia	osoba fizyczna, osoba prawna lub inny podmiot prawa cywilnego: - który nie jest ubezpieczonym i który poniósł szkodę, - który jest ubezpieczonym i który poniósł szkodę wyrządzoną przez innego ubezpieczonego wskazanego w tej samej umowie;
19. OWU	Ogólne Warunki Ubezpieczenia Instalacji Odnawialnych Źródeł Energii z 1 czerwca 2025 r., symbol (AB-OZE-01/25);
20. podmiot powiązany	a) podmiot, w którym ubezpieczony, jego wspólnicy lub udziałowcy posiadają bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 50% udziałów w kapitale, praw głosu w organach kontrolnych, stanowiących bądź zarządzających lub udziałów, praw do udziału w zyskach lub majątku lub ich ekspektatyw, w tym jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych; b) podmiot, jego wspólnicy lub udziałowcy, którzy posiadają bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 50% udziałów, praw głosu w organach kontrolnych, stanowiących bądź zarządzających lub udziałów, praw do udziału w zyskach lub majątku lub ich ekspektatyw, w tym jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych ubezpieczonego;
21. poszukiwanie przyczyny szkody	robocizna i materiały niezbędne do identyfikacji i dotarcia do uszkodzonego elementu oraz usunięcie skutków tych działań, o ile doszło do szkody w przedmiocie ubezpieczenia i zgodnie z umową ponosimy odpowiedzialność za powstałą szkodę;; nie obejmuje kosztu wymiany lub naprawy uszkodzonego ubezpieczonego elementu, który był przyczyną szkody;
22. pozostałości po szkodzie	1) uszkodzone lub zniszczone elementy przedmiotu ubezpieczenia; 2) obce materiały (np. woda, muł, glina), które pokrywają lub wypełniają elementy przedmiotu ubezpieczenia;
23. pracownik	osoba zatrudniona przez ubezpieczonego na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę. Za pracownika uznaje się również: a) osobę fizyczną osobiście świadczącą pracę lub wykonującą usługę na rzecz ubezpieczonego na podstawie umowy zlecenia, kontraktu menedżerskiego lub innej podobnej umowy o świadczenie usług; b) pracownika tymczasowego wykonującego pracę na rzecz i pod kierownictwem ubezpieczonego, jako pracodawcy użytkownika; c) wolontariusza, praktykanta, stażystę lub osobę fizyczną, która wykonuje pracę z grzeczności i której ubezpieczony powierzył, aby wykonywała pracę, i która pozostawała pod kierownictwem ubezpieczonego. Osoby nie są uznawane za pracowników w sytuacji, gdy powstała szkoda nie ma związku z wykonywaniem czynności, prac bądź usług na rzecz ubezpieczonego;
24. produkt	rzecz ruchoma chociażby została połączona z inną rzeczą, a także energia;
25. przychód	przychody uzyskiwane przez ubezpieczonego z tytułu produkcji i/lub sprzedaży energii, w tym przychody z systemów wsparcia dla producentów energii ze źródeł odnawialnych, m. in. ze sprzedaży świadectw pochodzenia czy gwarancje pochodzenia; wysokość przychodu zależy od ilości produkowanej i/lub sprzedawanej energii oraz cen jednostkowych, które mają zastosowanie;
26. reprezentanci ubezpieczonego	a) członkowie zarządu, rady nadzorczej bądź innych organów zarządczych lub nadzorczych; b) wspólnicy bądź partnerzy w spółkach nieposiadających osobowości prawnej (poza komandytariuszami w spółce komandytowej i akcjonariuszami w komandytowo-akcyjnej); c) jednoosobowi przedsiębiorcy; d) prokurenci;
27. rozruchy	gwałtowne demonstracje grupy osób, które nie mieszczą się w kategorii zamieszek ;
28. sabotaż	czyn wywrotowy lub seria takich czynów popełnionych z powodów politycznych, religijnych lub ideologicznych, włączając zamiar wywarcia wpływu na jakikolwiek rząd i/lub zastraszenia społeczeństwa z takich powodów;
29. sekcja I	ubezpieczenie instalacji odnawialnych źródeł energii;
30. sekcja II	ubezpieczenie przerw w produkcji energii;
31. sekcja III	ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadacza instalacji odnawialnych źródeł energii;

Pojęcie	Definicja
32. stały dozór	całodobowy bezpośredni dozór pełniony w miejscu ubezpieczenia przez pracowników ubezpieczającego lub licencjonowaną agencję ochrony mienia na zlecenie ubezpieczającego; osoby sprawujące dozór muszą posiadać pisemnie określony zakres obowiązków dotyczący częstotliwości dokonywania obchodów, sporządzania raportów z obchodów i postępowania w przypadku naruszenia zabezpieczeń lub próby włamania;
33. strajki	celowe przerwy w pracy grupy pracowników w celu wymuszenia spełnienia żądań ekonomicznych lub politycznych;
34. szkoda	a) w ramach sekcji I – szkoda materialna ; b) w ramach sekcji II – utrata przychodu ; c) w ramach sekcji III – szkoda w mieniu, szkoda na osobie lub czysta strata finansowa ; pojęcia szkoda i szkoda materialna w ramach sekcji I mogą być stosowane zamiennie i oznaczają to samo;
35. szkoda na osobie	śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia, a także utracone korzyści i inne straty poniesione w ich następstwie przez jakąkolwiek osobę trzecią (w przypadku pośrednio poszkodowanych – o ile osoba trzecia jest uprawniona do dochodzenia roszczeń z tytułu śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia innej osoby);
36. szkoda materialna	fizyczne zniszczenie, uszkodzenie lub utrata ubezpieczonej instalacji OZE lub jej części, powstałe w miejscu i okresie ubezpieczenia bezpośrednio wskutek zdarzenia , które nie jest wyłączone z zakresu ubezpieczenia; za jedną szkodę materialną uważane są wszystkie zniszczenia, uszkodzenia lub utraty powstałe wskutek tej samej przyczyny oraz w tym samym miejscu i czasie; przez przyczynę rozumie się zdarzenie , które bezpośrednio powoduje szkodę materialną;
37. szkoda w mieniu	fizyczne zniszczenie, uszkodzenie lub utrata rzeczy, a także utracone korzyści oraz inne straty powstałe u tej samej osoby trzeciej w wyniku zniszczenia, uszkodzenia lub utraty rzeczy. Brak możliwości użytkowania, korzystania lub używania rzeczy, która nie została fizycznie zniszczona, uszkodzona lub utracona oraz utracone korzyści i inne straty powstałe z tego tytułu nie są uznawane za szkodę w mieniu;
38. terroryzm	nielegalne akcje organizowane z pobudek ideologicznych lub politycznych, indywidualne lub grupowe, skierowane przeciwko osobom lub obiektom w celu wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności i dezorganizacji życia publicznego przy użyciu przemocy albo skierowane przeciw społeczeństwu z zamiarem jego zastraszenia dla osiągnięcia celów politycznych lub społecznych;
39. ubezpieczający	podmiot, który zawarł z nami umowę i zobowiązał się do opłacenia składki;
40. ubezpieczony	wskazany w umowie podmiot, na rzecz którego ta umowa została zawarta i któremu udzielana jest ochrona ubezpieczeniowa;
41. utrata przychodu	strata finansowa, która łącznie spełnia poniższe warunki: - poniesiona przez ubezpieczonego w okresie odszkodowawczym , - która bezpośrednio wynika ze spadku przychodów i/lub wzrostu kosztów działalności, - która powstała wskutek zakłóceń lub przerw w produkcji i/lub sprzedaży energii, które są bezpośrednim następstwem szkody materialnej , i - która polega na nieosiągnięciu przychodu , który zostałby osiągnięty w przypadku braku wystąpienia szkody materialnej ;
42. wandalizm	zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonej instalacji OZE przez osoby pozostające poza stosunkiem ubezpieczenia, w tym powstałe podczas kradzieży z włamaniem ;
43. wartość rzeczywista	wartość odpowiadająca kosztom zakupu identycznego przedmiotu lub przedmiotu o najbardziej zbliżonych parametrach, z uwzględnieniem kosztów transportu i montażu, pomniejszona o wyrażone w procentach techniczne zużycie;
44. wypadek (definicja dotyczy sekcji III)	a) powstanie objętej zakresem ubezpieczenia szkody na osobie lub szkody w mieniu , b) wystąpienie zdarzenia bezpośrednio powodującego powstanie czystej straty finansowej objętej zakresem ubezpieczenia;
45. zamieszki	gwałtowne demonstracje, nielegalne akcje wymierzone przeciwko władzy, w celu zmiany istniejącego porządku prawnego;
46. zdarzenie (definicja dotyczy sekcji I i sekcji II)	zajście zdarzenia losowego tj. mającego charakter nagły, nadzwyczajny, niespodziewany i niezależny od woli ubezpieczającego i ubezpieczonego, które powoduje szkodę materialną .

Ubezpieczenie instalacji odnawialnych źródeł energii (sekcja I)

Co może być przedmiotem ubezpieczenia

§ 5

1. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być określone w umowie **instalacje OZE**, w tym w szczególności:
 - 1) instalacje fotowoltaiczne,
 - 2) elektrownie wiatrowe,
 - 3) magazyny energii elektrycznej (zarówno jako element innej **instalacji OZE** oraz jako odrębna **instalacja OZE**),
 - 4) hybrydowe **instalacje OZE** (które w ramach danej **instalacji OZE** łączą przedmioty ubezpieczenia, o których piszemy w pkt 1-3),
 wykorzystywane w związku z prowadzoną przez ubezpieczonego działalnością, ewidencjonowane, które stanowią własność ubezpieczonego lub są w jego posiadaniu na podstawie tytułu prawnego oraz zdadne i gotowe do użytku zgodnie z przeznaczeniem, dla których próby i testy zostały zakończone z wynikiem pozytywnym.
2. **Instalacje OZE** obejmujemy ochroną podczas eksploatacji, napraw lub remontów oraz montażu, demontażu, a także podczas związanego z naprawami lub remontami transportu w ramach miejsca ubezpieczenia wskazanego w umowie.
3. Przedmiotem ubezpieczenia nie mogą być **instalacje OZE** zlokalizowane na morzu poza linią brzegową, chyba że strony umówiły się inaczej.

Czym jest miejsce ubezpieczenia

§ 6

Miejscem ubezpieczenia są wskazane w umowie lokalizacje, które znajdują się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Jaki może być zakres ubezpieczenia

§ 7

1. **Instalacje OZE** określone w umowie obejmujemy ochroną ubezpieczeniową od **zdarzeń losowych**, które wystąpiły w miejscu i okresie ubezpieczenia, w wyniku których konieczne jest przywrócenie przedmiotu ubezpieczenia do stanu sprzed szkody poprzez odbudowę, naprawę lub wymianę albo ponowny zakup.
2. Przedmiot ubezpieczenia określony w § 5 możemy objąć ochroną w zakresie:
 - 1) podstawowym, który obejmuje **zdarzenia**, które nie zostały wyłączone w § 8;
 - 2) rozszerzonym, który obejmuje **zdarzenia** określone w pkt 1), a także **awarię**, która została wyłączona z zakresu podstawowego w § 8 ust. 2 pkt o).
3. W przypadku wystąpienia **zdarzenia**, w granicach sumy ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia, zwracamy ubezpieczonemu koszty poniesione w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia wystąpienia szkody lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne. Koszty te zwracamy nawet, jeżeli nie wystąpiła **szkoda materialna**.
4. Jeżeli koszty wymienione w ust. 3 zostały poniesione na nasze pisemne polecenie, wówczas zwrócimy te koszty w całości, nawet jeżeli odszkodowanie za szkodę powiększone o te koszty przekracza łączną sumę ubezpieczenia lub limit odpowiedzialności uzgodniony dla danej umowy.
5. Obejmujemy ochroną także szkody powstałe wskutek akcji ratowniczej, prowadzonej w związku ze **zdarzeniem**, które nie jest wyłączone z zakresu ubezpieczenia.
6. Na podstawie indywidualnej oceny ryzyka, możemy wprowadzić do umowy odrębny limit odpowiedzialności oraz **franszyzę redukcyjną** dla przedmiotu ubezpieczenia lub **szkód** powstałych wskutek określonych **zdarzeń**.
7. Na wniosek ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki do zakresu umowy możemy włączyć klauzule dodatkowe, których szczegółową treść określamy w Załączniku nr 1:
 - a. Klauzula 700 OZE – Ubezpieczenie **strajków, zamieszek i rozruchów**;
 - b. Klauzula 701 OZE – Ubezpieczenie **terroryzmu**;

- c. Klauzula 702 OZE – Automatyczne pokrycie;
- d. Klauzula 703 OZE – Usunięcie **pozostałości po szkodzie**, koszty zabezpieczenia **instalacji OZE** przed szkodą ponad sumę ubezpieczenia;
- e. Klauzula 704 OZE – Ubezpieczenie **instalacji OZE** podczas transportu;
- f. Klauzula 705 OZE – Pokrycie kosztów dodatkowych: praca w godzinach nadliczbowych i nocnych oraz w dni ustawowo wolne od pracy, fracht ekspresowy;
- g. Klauzula 706 OZE – Tymczasowe magazynowanie;
- h. Klauzula 707 OZE – Ubezpieczenie **instalacji OZE** podczas montażu;

przy czym limity odpowiedzialności, o których mowa w tych klauzulach, będą określone w umowie.

8. Jeżeli dana klauzula ma zastosowanie do **sekcji I** i **sekcji II**, to limity odpowiedzialności dla tej klauzuli są wspólne dla obu sekcji.

Za jakie szkody nie odpowiadamy

§ 8

1. Nasza odpowiedzialność nie obejmuje **szkód materialnych** bezpośrednio lub pośrednio powstałych wskutek:
 - a. konfiskaty, zawłaszczenia, nacjonalizacji, rekwizycji, zniszczenia, które nastąpiły w następstwie wydanego przez władze aktu prawnego;
 - b. stanu wojennego, stanu wyjątkowego, przewrotu, buntu, powstania, rewolucji, wojskowego zamachu stanu lub przejęcia władzy, wojny domowej, inwazji, najazdu, wrogich działań innego państwa, działań wojennych lub innych akcji, które mają charakter wojenny; wojny, niezależnie od tego czy wojna została wypowiedziana, czy nie; **zamieszek społecznych, rozruchów, strajków, lokautów, niepokoju społecznych, terroryzmu, sabotażu**;
 - c. promieniowania jonizacyjnego lub skażenia radioaktywnego, bez względu na to, czy źródłem ich pochodzenia jest paliwo jądrowe, czy jakiegokolwiek odpady promieniotwórcze powstałe w wyniku reakcji rozpadu albo syntezy jądrowej;
 - d. naturalnych zmian pola magnetycznego lub elektromagnetycznego z wyjątkiem uderzenia pioruna, w tym także powstałych wskutek oddziaływania burz słonecznych;
 - e. skażenia lub zanieczyszczenia, chyba że powstały one w przedmiocie ubezpieczenia na skutek innego **zdarzenia**, które nie jest wyłączone z zakresu ubezpieczenia;
 - f. **choroby zakaźnej** lub zagrożenia (obiektywnego lub subiektywnego) **chorobą zakaźną**, chyba że szkody są spowodowane innym **zdarzeniem**, które nie jest wyłączone z zakresu ubezpieczenia;
 - g. **kradzieży zwykłej**, zaboru lub zaginięcia przedmiotu ubezpieczenia, z wyjątkiem **kradzieży z włamaniem**, pod warunkiem spełnienia zabezpieczeń opisanych w § 25 ust. 3.
2. Ponadto nie odpowiadamy za:
 - a. szkody, których wartość nie przekracza **franszyzy redukcyjnej**;
 - b. straty pośrednie wszelkiego rodzaju, takie jak: utrata zysku, kary umowne, straty spowodowane opóźnieniem, brak wydajności, utrata rynku, itp., z zastrzeżeniem zakresu odpowiedzialności określonego w **sekcji II**;
 - c. szkody powstałe wskutek zapadania lub osuwania się ziemi, gdy są to szkody powstałe w wyniku działalności zakładu górniczego w rozumieniu ustawy Prawo geologiczne i górnicze;
 - d. szkody powstałe wskutek deformowania, osiadania lub pęknięcia **instalacji OZE** lub jej części, chyba że szkoda powstała wskutek innego **zdarzenia** niewyłączonego z zakresu ubezpieczenia; wówczas ponosimy odpowiedzialność wyłącznie za skutki tego **zdarzenia**;
 - e. szkody powstałe w **instalacji OZE**, jeżeli po wystąpieniu poprzedniej szkody jest ona nadal eksploatowana bez przeprowadzenia naprawy (przywrócenia do stanu sprzed szkody), chyba że brak naprawy nie miał wpływu na powstanie lub wysokość szkody;
 - f. szkody powstałe w wyniku eksploatacji **instalacji OZE** niezgodnie z przepisami oraz instrukcją obsługi;
 - g. szkody spowodowane wadami lub usterkami, które istniały w chwili zawarcia umowy i o których ubezpieczający wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć, niezależnie od faktu czy byliśmy o nich powiadomieni;
 - h. koszty, które ubezpieczający poniósłby, gdyby szkoda nie powstała, np. związane z konserwacją ubezpieczonej **instalacji OZE** oraz koszty usunięcia wad lub usterek, które istniały przed powstaniem szkody;
 - i. koszty z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych, nocnych lub w dni ustawowo wolne od pracy, frachtu ekspresowego, frachtu lotniczego, chyba że strony umowy uzgodniły inaczej;
 - j. szkody, za które na mocy przepisów prawa lub postanowień umownych (w tym umowy serwisowej) jest odpowiedzialny producent, sprzedawca, dostawca lub wykonawca usługi, chyba, że kwestionuje on swoją odpowiedzialność lub w dniu szkody nie funkcjonuje w obrocie prawnym, lub wobec którego ogłoszono upadłość lub wszczęto postępowanie układowe lub naprawcze;

- k. szkody powstałe w wyniku zamierzonego przeciążenia, doświadczeń lub eksperymentów przeprowadzonych w warunkach innych niż wynikające z normalnego używania **instalacji OZE**;
- l. szkody powstałe w elementach ubezpieczonej **instalacji OZE** wskutek ich normalnego zużycia, technologicznego spadku wydajności, stopniowego pogarszania się stanu lub starzenia w trakcie użytkowania, włączając długotrwałe działanie czynników atmosferycznych, termicznych lub biologicznych;
- m. szkody powstałe wskutek robót budowlanych lub remontowych, na które zgodnie z ustawą Prawo Budowlane wymagane jest zezwolenie;
- n. szkody w częściach i materiałach ubezpieczonej **instalacji OZE**, które podlegają okresowej wymianie w ramach konserwacji zgodnie z instrukcją techniczną urządzenia i zaleceniami producenta, chyba że szkoda jest następstwem **zdarzenia**, które nie jest wyłączone z zakresu ubezpieczenia;
- o. szkody, które polegają na **awariach**, chyba że w ich następstwie wystąpiło inne **zdarzenie**, które nie jest wyłączone z zakresu ubezpieczenia, wówczas ponosimy odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego **zdarzenia**, lub gdy umowę zawarto w wariancie rozszerzonym;
- p. uszkodzenia estetyczne z wyjątkiem uszkodzeń, które powodują naruszenia funkcjonowania ubezpieczonej **instalacji OZE**, chyba że uszkodzenia estetyczne są skutkiem **zdarzenia** objętego umową;
- q. szkody wynikłe z niedziałania, nieprawidłowego działania lub nieprawidłowego zastosowania danych lub nośników danych używanych w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie (np. w komputerze, sterowniku mikroprocesorowym, układzie scalonym) lub sieci, a także niedostępności, utraty lub zniekształcenia danych przechowywanych lub przetwarzanych przez sprzęt, oprogramowanie lub nośnik danych, używane w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie lub sieci, chyba że w ich następstwie wystąpiło inne **zdarzenie**, które nie jest wyłączone z zakresu ubezpieczenia; wówczas ponosimy odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego **zdarzenia**;
- r. szkody powstałe wskutek **ataków komputerowych, hakerskich**, chyba że w ich następstwie wystąpiło inne **zdarzenie**, które nie jest wyłączone z zakresu ubezpieczenia; wówczas ponosimy odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego **zdarzenia**;
- s. szkody powstałe z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa **reprezentantów ubezpieczonego**, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.

Co obejmuje suma ubezpieczenia

§ 9

1. Suma ubezpieczenia określona przez ubezpieczającego lub uzgodnione w umowie limity odpowiedzialności, stanowią górną granicę naszej odpowiedzialności.
2. Sumę ubezpieczenia ustala ubezpieczający według:
 - a. wartości odtworzeniowej rozumianej jako wartość równą kosztom zastąpienia ubezpieczonej **instalacji OZE** przez fabrycznie nowy sprzęt takiego samego rodzaju, jakości i wydajności, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i montażu ponownego oraz opłat celnych i innych zobowiązań wobec Skarbu Państwa, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego i lotniczego;
 - b. wartości księgowej brutto rozumianej jako wartość początkowa, która wynika z ewidencji księgowej;
 - c. **wartości rzeczywistej**.
3. Sumę ubezpieczenia ustala się bez podatku od towarów i usług, który podlega odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, chyba że ubezpieczający nie ma możliwości odliczenia podatku, a suma ubezpieczenia została ustalona z uwzględnieniem podatku, wówczas odszkodowanie będzie obejmowało podatek.
4. W umowie możemy ustalić dodatkową, prewencyjną sumę ubezpieczenia w celu ograniczenia ewentualnego niedoubezpieczenia. Zgodnie z § 13 ust. 3 prewencyjna suma ubezpieczenia ma zastosowanie w przypadkach, w których po szkodzie stwierdzono niedoubezpieczenie. Prewencyjna suma ubezpieczenia powinna zostać wymieniona jako odrębna pozycja, która nie powiększa sumy ubezpieczenia.

Jak ustalamy rozmiar szkody i wysokość odszkodowania

§ 10

1. Rozmiar szkody, z zastrzeżeniem ust. 2, określamy na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania w następujący sposób:
 - a. w przypadku szkody częściowej (gdy rozmiar szkody nie przekracza **wartości rzeczywistej** przedmiotu szkody z dnia powstania szkody) – według kosztów naprawy uszkodzonego przedmiotu ubezpieczenia, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i montażu ponownego oraz opłat celnych i innych zobowiązań wobec Skarbu Państwa, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego i lotniczego;

- b. w przypadku szkody całkowitej (gdy rozmiar szkody jest większy od **wartości rzeczywistej** przedmiotu szkody z dnia powstania szkody), która polega na **awarii** i dotyczy **instalacji OZE**, której wiek w dniu powstania szkody przekracza 10 lat licząc od daty jej produkcji – według kosztów naprawy lub zakupu identycznego, fabrycznie nowego przedmiotu ubezpieczenia lub przedmiotu ubezpieczenia analogicznego rodzaju i jakości, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i montażu ponownego oraz opłat celnych i innych zobowiązań wobec Skarbu Państwa, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego i lotniczego, lecz nie więcej niż **wartość rzeczywista** przedmiotu szkody bezpośrednio przed wystąpieniem szkody;
 - c. w przypadku pozostałych szkód całkowitych (gdy rozmiar szkody jest większy od **wartości rzeczywistej** przedmiotu szkody z dnia powstania szkody) – według kosztów naprawy lub zakupu identycznego, fabrycznie nowego przedmiotu ubezpieczenia lub przedmiotu ubezpieczenia analogicznego rodzaju i jakości, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i montażu ponownego oraz opłat celnych i innych zobowiązań wobec Skarbu Państwa, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego i lotniczego.
2. Rozmiar szkody zmniejszamy o wartość **pozostałości po szkodzie**, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.
 3. Rozmiar szkody ustalamy na podstawie Katalogów Nakładów Rzeczowych lub Katalogów Nakładów Pracy oraz średnich stawek roboczogodziny, średnich narzutów, średnich cen materiałów, ofert i informacji rynkowych właściwych dla miejsca szkody.

§ 11

1. Dodatkowo w granicach sumy ubezpieczenia **instalacji OZE** lub uzgodnionych w umowie limitów odpowiedzialności pokrywamy również konieczne, uzasadnione i udokumentowane koszty:
 - a. działań poniesionych w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia bezpośrednio zagrożonego szkodą oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli działania te były celowe i uzasadnione zaistniałym zagrożeniem, chociażby okazały się bezskuteczne; koszty te zwracamy, nawet jeżeli nie wystąpiła **szkoda materialna**;
 - b. napraw prowizorycznych, jeżeli są częścią końcowych czynności naprawczych i nie zwiększają całkowitej wartości kosztów remontu lub naprawy; dla pozostałych napraw prowizorycznych w ramach limitu 10 000 PLN na jedno **zdarzenie** w okresie ubezpieczenia;
 - c. ekspertyz rzeczoznawców związanych z ustaleniem przyczyn, zakresu i rozmiaru szkody oraz metody odtworzenia lub naprawy przedmiotu szkody, z zastrzeżeniem, że powołanie rzeczoznawcy wymaga uzyskania naszej pisemnej akceptacji; w ramach limitu 50 000 PLN na jedno **zdarzenie** w okresie ubezpieczenia;
 - d. **poszukiwania przyczyny szkody** objętej zakresem ubezpieczenia w ramach limitu 10% sumy ubezpieczenia przedmiotu szkody, nie więcej jednak niż 50 000 PLN na jedno **zdarzenie** w okresie ubezpieczenia;
 - e. naprawy **szkód materialnych** powstałych wskutek akcji gaśniczej, ratowniczej, wyburzenia lub odgruzowania;
 - f. umożliwienia dokonania naprawy lub wymiany uszkodzonego elementu ubezpieczonej **instalacji OZE**, w tym demontażu i ponownego montażu nieuszkodzonych elementów w celu umożliwienia przeprowadzenia naprawy lub wymiany oraz dojazdu do miejsca szkody;
 - g. w przypadku braku możliwości zakupu lub naprawy uszkodzonego elementu ubezpieczonej **instalacji OZE** – koszty zakupu całego podzespołu;
 - h. w przypadku braku możliwości odtworzenia przedmiotu szkody w technologii sprzed wystąpienia szkody – dodatkowe koszty, które wynikają z zastosowania nowszej technologii o najbardziej zbliżonych parametrach w ramach limitu 20% rozmiaru szkody objętej zakresem ubezpieczenia;
 - i. usunięcia **pozostałości po szkodzie** w ramach limitu 10% rozmiaru szkody objętej zakresem ubezpieczenia;
 - j. napraw zniszczonych lub uszkodzonych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych wskutek **kradzieży z włamaniem** w ramach limitu 30 000 PLN na jedno **zdarzenie** oraz w okresie naprawy tych zabezpieczeń koszty ponoszone bezpośrednio w celu ochrony zagrożonego szkodą przedmiotu ubezpieczenia, jednak nie dłużej niż przez 3 dni od daty powstania szkody.
2. Koszty określone w ust. 1 pkt b–j obejmujemy ochroną, o ile doszło do powstania **szkody materialnej**.

§ 12

Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się:

- a. podatku od towarów i usług, który podlega odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, jednak odszkodowanie będzie obejmowało podatek, jeżeli ubezpieczający nie ma możliwości odliczenia podatku, a suma ubezpieczenia została ustalona z uwzględnieniem podatku;
- b. kosztów napraw prowizorycznych, jeżeli nie są częścią końcowych czynności naprawczych i zwiększają całkowitą wartość kosztów remontu, naprawy lub wymiany, z zastrzeżeniem § 11 ust. 1 pkt b;
- c. dodatkowych kosztów remontu lub wymiany, które wynikają z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia przedmiotu szkody do stanu, który istniał przed **szkodą materialną**, z zastrzeżeniem § 11 ust. 1 pkt f i pkt g;
- d. kosztów, które wynikają z jakichkolwiek zmian, uzupełnień lub ulepszeń.

§ 13

1. Zasada proporcji:

jeżeli w dniu szkody wartość, według której ustalono sumę ubezpieczenia **instalacji OZE** zgodnie z § 9 ust. 2, przekracza 120% sumy ubezpieczenia (niedoubezpieczenie), ustalamy odszkodowanie w takiej proporcji, w jakiej w dniu szkody suma ubezpieczenia pozostaje do wartości, według której ustalono sumę ubezpieczenia.

2. Jeżeli wystąpi niedoubezpieczenie, wypłacone odszkodowanie w przypadku szkody, która nie przekracza sumy ubezpieczenia przedmiotu szkody, będzie zawsze odpowiednio (proporcjonalnie) niższe od ustalonego rozmiaru szkody.

3. Jeżeli w umowie ustanowiona została przewencyjna suma ubezpieczenia to dla celu obliczenia niedoubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1 jest ona proporcjonalnie dodawana do sum ubezpieczenia tych przedmiotów, w których wystąpiło niedoubezpieczenie obliczone zgodnie z ust. 1.

4. Zasady proporcji nie stosujemy do:

- szkód, których rozmiar nie przekracza 20 000 PLN;
- szkód, których rozmiar jest równy lub przekracza sumę ubezpieczenia przedmiotu szkody;
- ubezpieczających lub ubezpieczonych, którzy są konsumentami;
- ubezpieczających, którzy są osobami fizycznymi, które zawierają umowę ubezpieczenia bezpośrednio związaną z ich działalnością gospodarczą lub zawodową;
- ubezpieczonych, którzy są osobami fizycznymi, jeżeli umowa ubezpieczenia nie wiąże się bezpośrednio z działalnością gospodarczą lub zawodową ubezpieczonej osoby fizycznej.

§ 14

1. Odszkodowanie ustalamy w granicach sumy ubezpieczenia i uzgodnionych w umowie limitach odpowiedzialności.

2. Odszkodowanie stanowi kwotę obliczoną zgodnie z postanowieniami § 10–13 i § 14 ust. 1, pomniejszoną o **franszyzę redukcyjną** w wysokości określonej w umowie.

3. **Franszyza**, o której mowa w ust. 2, pomniejsza łączne odszkodowanie z tytułu każdej odrębnej **szkody materialnej**.

4. Jeżeli w umowie wprowadzono różne wysokości **fransyz redukcyjnych** dla poszczególnych elementów **instalacji OZE**, a wskutek jednego **zdarzenia** został uszkodzony lub zniszczony więcej niż jeden ubezpieczony element, zastosujemy tylko jedną, najwyższą **franszyzę** określoną w umowie dla wszystkich elementów, które są przedmiotem szkody.

Ubezpieczenie przerw w produkcji energii (sekcja II)

Co może być przedmiotem ubezpieczenia

§ 15

1. Umowę w ramach **sekcji II** możemy zawrzeć wyłącznie jako rozszerzenie **sekcji I**.

2. Obejmujemy ochroną **utrąte przychodu** poniesioną przez ubezpieczonego w **okresie odszkodowawczym** wskutek zakłóceń lub przerw w produkcji energii przez **instalację OZE**, która jest bezpośrednim następstwem **szkody materialnej**, z wyłączeniem **utrąty przychodu** spowodowanego **szkodą materialną**, za którą ponosimy odpowiedzialność na podstawie klauzul dodatkowych, chyba że strony umowy umówiły się inaczej.

Jaki może być zakres ubezpieczenia

§ 16

1. Obejmujemy ochroną ubezpieczeniową **utrąte przychodu** w wyniku **zdarzeń** i w zakresie zależnym od przyjętego wariantu w **sekcji I** (spośród wariantów, o których mowa w § 7 ust. 2), z zastrzeżeniem wyłączeń odpowiedzialności, o których mówimy § 8.

2. Odpowiadamy za **utrąte przychodu**, nawet jeżeli wartość **szkody materialnej** nie przekracza wysokości **franszyzy redukcyjnej**.

3. Nie odpowiadamy za **utrąte przychodu**, jeżeli **okres odszkodowawczy** jest krótszy od czasowej **franszyzy redukcyjnej**. Jeżeli **okres odszkodowawczy** jest dłuższy od czasowej **franszyzy redukcyjnej**, to odpowiadamy za **utrąte przychodu** w okresie odszkodowawczym.

4. Na podstawie indywidualnej oceny ryzyka możemy wprowadzić do umowy odrębny limit odpowiedzialności oraz **franszyzę redukcijną** dla przedmiotu ubezpieczenia lub szkód powstałych wskutek określonych **zdarzeń**.
5. Na wniosek ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki do zakresu umowy możemy włączyć klauzule dodatkowe, których szczegółową treść określamy w Załączniku nr 1:
 - a. Klauzula 700 OZE – Ubezpieczenie **strajków, zamieszek i rozruchów**;
 - b. Klauzula 701 OZE– Ubezpieczenie **terroryzmu**;
 - c. Klauzula 704 OZE– Ubezpieczenie **instalacji OZE** podczas transportu;
 - d. Klauzula 708 OZE– Ubezpieczenie niedoboru w produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną; przy czym limity odpowiedzialności, o których mowa w tych klauzulach będą określone w umowie.
6. Jeżeli dana klauzula ma zastosowanie do **sekcji I** i **sekcji II** to limity odpowiedzialności dla tej klauzuli są wspólne dla obu sekcji.

Za jakie szkody nie odpowiadamy

§ 17

1. Nie obejmujemy ochroną **utraty przychodu** bezpośrednio lub pośrednio powstałej lub zwiększonej wskutek:
 - a. zakłóceń lub przerwy w produkcji energii przez ubezpieczoną **instalację OZE**, które nie były skutkiem **szkody materialnej**;
 - b. nieuzasadnionego opóźnienia ubezpieczającego w podjęciu lub kontynuowaniu produkcji energii przez ubezpieczoną **instalację OZE** po **szkodzie materialnej**;
 - c. decyzji organów administracji rządowej lub samorządowej, która spowodowała zakłócenie lub przerwę w produkcji energii przez ubezpieczoną **instalację OZE** albo uniemożliwia lub opóźnia odtworzenie zniszczonego przedmiotu ubezpieczenia;
 - d. rozwiązania umów najmu, dzierżawy, leasingu lub innych umów cywilnoprawnych, które umożliwiają korzystanie z rzeczy, licencji, cofnięcia lub ograniczenia zakresu lub przedmiotu działalności gospodarczej określonej w koncesji lub wygaśnięcia koncesji, pozwoleń lub innych tym podobnych decyzji bądź aktów administracyjnych, które nastąpiło po dacie, gdy utracony, uszkodzony lub zniszczony przedmiot ubezpieczenia został doprowadzony do stanu prawidłowego działania i produkcja energii byłaby wznowiona, gdyby nie nastąpiły **zdarzenia**, o których mowa w tym punkcie;
2. Ponadto ochroną ubezpieczeniową nie obejmujemy:
 - a. podatku od towarów i usług, który podlega odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, chyba że ubezpieczający nie ma możliwości odliczenia podatku, a suma ubezpieczenia ustalona została z uwzględnieniem podatku;
 - b. podatku akcyzowego, opłat celnych i opłat skarbowych;
 - c. składek ubezpieczeniowych i innych opłat zależnych od produkcji energii;
 - d. kosztów, strat i zysków, które pochodzą z operacji giełdowych i innych inwestycji kapitałowych, z wyjątkiem utraconych przychodów z wygranych aukcji przeprowadzonych zgodnie z ustawą o odnawialnych źródłach energii, których ubezpieczony nie uzyskał z uwagi na przerwę lub ograniczenia w produkcji energii na skutek **szkody materialnej**;
 - e. wszelkiego rodzaju należności, w tym kary pieniężne, grzywny lub odszkodowania, do których wypłaty ubezpieczony będzie obowiązany w przypadku niewykonania bądź nienależytego wykonania zobowiązań wskutek **szkody materialnej**;
 - f. amortyzacji środków trwałych lub ich części, jeśli uległy one zniszczeniu w wyniku **szkody materialnej**.

Co obejmuje suma ubezpieczenia

§ 18

1. Suma ubezpieczenia określona przez ubezpieczającego lub uzgodnione w umowie limity odpowiedzialności stanowią górną granicę naszej odpowiedzialności.
2. Sumę ubezpieczenia stanowi kwota, która odpowiada planowanemu **przychodowi** z użytkowania **instalacji OZE** i która uwzględnia sezonowość i wszystkie uwarunkowania, które mają wpływ na **przychód** jakie mogą wystąpić w **okresie odszkodowawczym** oraz długość **maksymalnego okresu odszkodowawczego**.
3. Suma ubezpieczenia jest ustalana bez podatku od towarów i usług, który podlega odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, chyba że strony umowy uzgodniły inaczej.

Jak ustalamy rozmiar utraty przychodu i wysokości odszkodowania

§ 19

1. Rozmiar **utraty przychodu** i wysokość odszkodowania jest ustalana na podstawie planowanego **przychodu** i różnicy między **przychodem** planowanym a **przychodem** uzyskanym za analogiczny okres, który odpowiada **okresowi odszkodowawczemu** w roku bezpośrednio poprzedzającym rok wystąpienia **szkody materialnej**, z uwzględnieniem sezonowości i wszystkich uwarunkowań, które miały wpływ na przebieg produkcji energii przed wystąpieniem **szkody materialnej** oraz które oddziałują na produkcję energii po jej wystąpieniu, a także okoliczności, które wywierałyby wpływ na produkcję energii, gdyby ta **szkoda materialna** nie powstała.
2. Rozmiar **utraty przychodu** stanowi:
 - 1) w odniesieniu do spadku **przychodów** – kwota, która odpowiada **przychodowi**, który nie został osiągnięty w związku z wystąpieniem **szkody materialnej** w **okresie odszkodowawczym**;
 - 2) w odniesieniu do wzrostu kosztów działalności – kwota dodatkowych, niezbędnych i uzasadnionych wydatków poniesionych w celu uniknięcia lub ograniczenia spadku **przychodu** w **okresie odszkodowawczym**; kwota ta nie może przekroczyć wysokości **przychodu**, który udało się uratować w **okresie odszkodowawczym** dzięki poniesieniu tych kosztów.
3. Rozmiar **utraty przychodu** jest pomniejszany o:
 - 1) wszelkie związane z prowadzoną działalnością zaoszczędzone w **okresie odszkodowawczym** wydatki, które obciążają **przychód** i których wskutek **szkody materialnej** ubezpieczający nie musiał ponosić lub mógł ograniczyć;
 - 2) wszelkie dodatkowe **przychody** uzyskane przez ubezpieczonego z tytułu zobowiązań umownych, które zmniejszają **utratę przychodu** powstałą wskutek szkody materialnej.
4. Energia, która nie została wyprodukowana przez ubezpieczoną **instalację OZE** jest określana na podstawie planowanej produkcji energii z uwzględnieniem sezonowości i wszystkich uwarunkowań, które miały wpływ na przebieg produkcji energii, a w przypadku braku takiej możliwości na podstawie produkcji energii przez inną **instalację OZE** danego typu i wydajności w danym miejscu.
5. W przypadku uszkodzenia części **instalacji OZE**, odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1, będzie ustalane z uwzględnieniem energii wyprodukowanej w **okresie odszkodowawczym** przez nieuszkodzoną część **instalacji OZE**.

§ 20

1. Zasada proporcji:
jeżeli wartość **przychodu** wyliczonego dla **maksymalnego okresu odszkodowawczego** przekracza 120% sumy ubezpieczenia (niedoubezpieczenie), ustalamy odszkodowanie w takiej proporcji, w jakiej w dniu szkody suma ubezpieczenia pozostaje do tej wartości **przychodu**.
2. Zastosowanie zasady proporcji powoduje, że wypłacone odszkodowanie w przypadku szkody, która nie przekracza sumy ubezpieczenia będzie zawsze odpowiednio (proporcjonalnie) niższe od ustalonej wartości szkody.
3. Zasady proporcji nie stosujemy do:
 - a. szkód, których rozmiar nie przekracza 20 000 PLN;
 - b. szkód, których rozmiar jest równy lub przekracza wartość sumy ubezpieczenia;
 - c. ubezpieczających lub ubezpieczonych, którzy są konsumentami;
 - d. ubezpieczających, którzy są osobami fizycznymi, które zawierają umowę ubezpieczenia bezpośrednio związaną z ich działalnością gospodarczą lub zawodową;
 - e. ubezpieczonych, którzy są osobami fizycznymi, jeżeli umowa ubezpieczenia nie wiąże się bezpośrednio z działalnością gospodarczą lub zawodową ubezpieczonej osoby fizycznej.

§ 21

1. Jeśli w **okresie odszkodowawczym** ubezpieczający będzie miał możliwość zastępczej produkcji energii w innym miejscu niż miejsce ubezpieczenia, odpowiednio zmniejszymy rozmiar **utraty przychodu**.
2. Do **okresu odszkodowawczego** nie zaliczamy czasu planowanych przez ubezpieczającego przed powstaniem **szkody materialnej** przerw i ograniczeń w produkcji energii (w tym remontów planowych i przerw serwisowych).

§ 22

Kwotę odszkodowania obliczymy zgodnie z § 19–21 i pomniejszymy o **franszyzę redukcyjną** określoną w umowie.

Postanowienia wspólne dla sekcji I i sekcji II

Jakie są prawa i obowiązki stron umowy

§ 23

1. Ubezpieczający ma obowiązek nas poinformować o wszystkich znanych sobie okolicznościach, o które zapytywaliśmy w formularzu oferty, wniosku ubezpieczeniowym albo przed zawarciem umowy w innych pismach. Jeżeli ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten spoczywa również na przedstawicielu i obejmuje również okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez nas umowy mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
2. W czasie trwania umowy, ubezpieczający ma obowiązek niezwłocznie zgłaszać nam wszelkie zmiany okoliczności, o których mowa w ust. 1.
3. Ubezpieczający ma obowiązek stosować się do wymogów zawartych w umowie, a także poinformować nas o zaprzestaniu prowadzenia działalności w zakresie produkcji energii przez **instalację OZE**.
4. Jeśli zawrzemy umowę na cudzy rachunek, obowiązki określone w ust. 1–3 spoczywają zarówno na ubezpieczającym, jak i na ubezpieczonym, chyba że ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.

§ 24

Nie ponosimy odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem § 23 nie zostały podane do naszej wiadomości. Jeżeli do naruszenia postanowień § 23 doszło z winy umyślnej, jeśli istnieją wątpliwości przyjmuje się, że **zdarzenie** przewidziane umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

§ 25

1. W przypadku powstania szkody ubezpieczony ma obowiązek umożliwić nam dostęp do przedmiotu ubezpieczenia oraz przedstawiać dokumenty związane z jego zakupem (dowód zakupu) i eksploatacją (w szczególności dokumentację techniczną, kopię dokumentacji przeglądów).
2. Jeśli **reprezentant ubezpieczonego** nie dopełni obowiązków wymienionych w ust. 1, możemy odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w odpowiedniej części, w zakresie w jakim niedopełnienie tych obowiązków miało wpływ na ustalenie okoliczności powstania szkody bądź też na ustalenie wysokości odszkodowania.
3. W odniesieniu do ubezpieczenia od **kradzieży z włamaniem** lub **wandalizmu**, ubezpieczony ma obowiązek przestrzegać następujących minimalnych wymogów zabezpieczenia terenu, na którym znajduje się ubezpieczona **instalacja OZE**:
 - a) ogrodzenie o wysokości minimum 1,80 m, które uniemożliwia przedostanie się przez osobę nieuprawnioną bez użycia siły lub narzędzi (dotyczy naziemnych instalacji fotowoltaicznych);
 - b) wszystkie posiadane zamknięcia są zamknięte;
 - c) zainstalowany sprawny system monitoringu wizyjnego z funkcją archiwizacji zarejestrowanego materiału przez minimum 14 dni;
 - d) zainstalowany sprawny system alarmowy z funkcją powiadomienia licencjonowanej agencji ochrony mienia oraz zagwarantowaną bezzwłoczną interwencją agencji w przypadku alarmu; jeśli nie jest spełniony ten obowiązek, dopuszcza się **stały dozór**.
4. Jeśli **reprezentant ubezpieczonego** nie dopełni obowiązków wymienionych w ust. 3, możemy odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w odpowiedniej części, w zakresie w jakim niedopełnienie tych obowiązków miało wpływ na ustalenie okoliczności powstania szkody bądź też na ustalenie wysokości odszkodowania.

§ 26

1. W razie zajścia **zdarzenia**, ubezpieczony ma obowiązek użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów.
2. Jeżeli **reprezentant ubezpieczonego** umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1, jesteśmy wolni od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
3. Ponadto do obowiązków ubezpieczonego należy:
 - a) zawiadomić nas o szkodzie niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 10 dni roboczych od daty powstania szkody lub uzyskania o niej wiadomości;
 - b) niezwłocznie zawiadomić jednostkę policji o każdej szkodzie, która mogła powstać w wyniku przestępstwa;

- c) pozostawić bez zmian miejsce szkody do czasu przybycia naszego przedstawiciela, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenia rozmiaru szkody; nie możemy powoływać się na to postanowienie, jeżeli nie rozpoczęliśmy likwidacji szkody w ciągu 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie;
 - d) umożliwić nam dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielić w tym celu pomocy i wyjaśnień, a także niezbędnych pełnomocnictw.
4. Jeśli **reprezentant ubezpieczonego** naruszy, z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa, obowiązki określone w ust. 3 pkt a, możemy odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło nam ustalenie okoliczności i skutków **zdarzenia**.
 5. Skutki braku zawiadomienia nas o zajściu szkody nie następują, jeżeli w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymaliśmy wiadomość o okolicznościach, które należało podać do naszej wiadomości.
 6. Jeśli **reprezentant ubezpieczonego** nie dopełni któregokolwiek z obowiązków wymienionych w ust. 3 pkt b–d możemy odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części, w zależności od tego w jakim stopniu niedopełnienie obowiązków miało wpływ na ustalenie okoliczności powstania szkody bądź też na ustalenie wysokości odszkodowania.

Wypłata odszkodowania

§ 27

1. Uprawniony z umowy ma obowiązek do udokumentowania zasadności i wysokości zgłoszonego roszczenia.
2. Ubezpieczający ma obowiązek niezwłocznie dostarczyć nam dokumenty niezbędne dla rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania, wyszczególnione przez nas w piśmie wysłanym ubezpieczającemu w terminie 7 dni po zgłoszeniu szkody.
3. Zastrzegamy sobie prawo weryfikacji przedłożonych przez ubezpieczającego rachunków, kosztorysów i innych dokumentów związanych z ustaleniem rozmiaru szkody.

§ 28

1. Wypłacamy odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy w wyniku ustaleń dokonanych w przeprowadzonym przez siebie postępowaniu, które dotyczy stanu faktycznego, zasadności roszczeń i wysokości odszkodowania, zawartej z uprawnionym ugody albo prawomocnego orzeczenia sądu.
2. Wypłacamy odszkodowanie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie.
3. Jeżeli wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia naszej odpowiedzialności albo wysokości odszkodowania w terminie określonym w ust. 2 okazało się niemożliwe z przyczyn od nas niezależnych, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe; bezsporną część odszkodowania wypłacamy w terminie określonym w ust. 2.
4. Z zastrzeżeniem ust. 6, suma ubezpieczenia nie zostaje obniżona o kwoty wypłaconych odszkodowań (brak konsumpcji sumy ubezpieczenia), chyba że strony umowy uzgodniły inaczej.
5. Jeżeli w umowie wprowadzono konsumpcję sumy ubezpieczenia, wówczas każdorazowo suma ubezpieczenia zostaje obniżona o kwotę wypłaconych odszkodowań. Jeżeli łączna wartość wypłaconych odszkodowań przekracza sumę ubezpieczenia, powoduje to wygaśnięcie ochrony ubezpieczeniowej, której dotyczy ta suma ubezpieczenia. Ubezpieczający za naszą zgodą oraz po opłaceniu dodatkowej składki może przywrócić sumę ubezpieczenia do poprzedniej wysokości.
6. Ustalone w umowie limity odpowiedzialności na jedno i wszystkie **zdarzenia** w okresie ubezpieczenia zostają obniżone o kwoty wypłaconych odszkodowań. Ubezpieczający za naszą zgodą oraz po opłaceniu dodatkowej składki może przywrócić wskazany limit odpowiedzialności do poprzedniej wysokości.
7. Jeżeli po wypłacie odszkodowania ubezpieczony odzyskał utracone elementy **instalacji OZE**, ma obowiązek zwrócić odszkodowanie wypłacone za te elementy.

§ 29

1. Wypłacamy odszkodowanie w granicach sum ubezpieczenia lub uzgodnionych w umowie limitów odpowiedzialności dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia.
2. Odszkodowanie wypłacone przez nas nie może być wyższe od wartości poniesionej szkody, chyba że za naszą zgodą strony umowy uговариły się inaczej.
3. W przypadku ustalenia rozmiaru szkody albo **franszyzy redukcyjnej** w walucie obcej, odszkodowanie i **franszyzę redukcyjną** przeliczamy na złote według średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP w dniu ustalenia odszkodowania.
4. W przypadku ustalenia sumy ubezpieczenia albo limitu odpowiedzialności w walucie obcej, rozmiar szkody przeliczamy na złote według średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP w dniu ustalenia odszkodowania.

§ 30

1. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli na sumy ubezpieczenia, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, ubezpieczający nie może żądać świadczenia przenoszącego wysokość szkody. Między ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum ubezpieczenia, które wynikają z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
2. Jeżeli w którejkolwiek z umów ubezpieczenia, o jakich mowa w ust. 1, uzgodniono, że odszkodowanie wypłacone przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia może być wyższe od poniesionej szkody, zapłaty świadczenia w części przenoszącej wysokość szkody ubezpieczający może żądać tylko od tego ubezpieczyciela. W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między ubezpieczycielami należy przyjąć, że w ubezpieczeniu, o którym mowa w tym paragrafie, suma ubezpieczenia jest równa wartości ubezpieczeniowej.

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadacza instalacji odnawialnych źródeł energii (sekcja III)

Co może być przedmiotem ubezpieczenia

§ 31

1. Umowę w ramach **sekcji III** możemy zawrzeć wyłącznie jeżeli została zawarta umowa w ramach **sekcji I**.
2. W ramach umowy zawartej na podstawie OWU obejmujemy ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego za szkody wyrządzone **osobom trzecim**, powstałe w związku z prowadzeniem działalności, która polega na wytwarzaniu, dystrybucji lub magazynowaniu energii przez podmioty, które są posiadaczami **instalacji OZE** oraz powstałe w związku z posiadaniem rzeczy wykorzystywanych w tej działalności.
3. O ile w umowie nie wskazano inaczej, ochroną ubezpieczeniową obejmujemy również odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego z tytułu szkód wyrządzonych **osobom trzecim** w wyniku wadliwości **produktu** oraz z tytułu szkód powstałych na skutek wadliwie wykonanej usługi.
4. Ochroną ubezpieczeniową obejmujemy odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego za szkody wyrządzone **osobom trzecim**, również wskutek rażącego niedbalstwa oraz winy umyślnej z zastrzeżeniem postanowień § 35 ust. 1 pkt 1.
5. Przedmiotem ochrony ubezpieczeniowej nie mogą być:
 - a. roszczenia o wykonanie lub należyte wykonanie zobowiązania, roszczenia o zwrot kosztów poniesionych w celu wykonania lub należytego wykonania zobowiązania, roszczenia i koszty związane z zastępczym wykonaniem zobowiązania;
 - b. roszczenia o wykonanie zobowiązań z rękojmi lub gwarancji.

Jakie podmioty możemy ubezpieczyć

§ 32

1. Ochronę ubezpieczeniową świadczymy na rzecz ubezpieczonego wskazanego w umowie oraz na rzecz ubezpieczającego, o ile w umowie został on wskazany również jako ubezpieczony.
2. Dodatkowo, ochrona ubezpieczeniowa obejmuje odpowiedzialność cywilną:
 - a. osób fizycznych, które są lub były **reprezentantami ubezpieczonego**;
 - b. obecnych i byłych **pracowników** ubezpieczonego;
 o ile ich odpowiedzialność cywilna za szkodę jest związana z wykonywaniem obowiązków na rzecz ubezpieczonego.
3. Postanowienia umowy, które odnoszą się do ubezpieczonego zastosujemy do osób wskazanych w § 32 ust. 2.
4. Nie obejmujemy ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialności cywilnej osób wskazanych w § 32 ust. 2 za szkody wyrządzone pomiędzy nimi, a także za szkody wyrządzone ubezpieczonemu.

Jaki jest czasowy zakres ochrony

§ 33

1. Udzielamy ochrony ubezpieczeniowej, jeżeli **wypadek** wystąpił w okresie ubezpieczenia.
2. W przypadku **szkody na osobie**, jeśli istnieją wątpliwości czy szkoda powstała w okresie ubezpieczenia, za datę powstania **wypadku** przyjmujemy dzień, w którym poszkodowany po raz pierwszy zgłosił się do lekarza z objawami rozstroju zdrowia bądź uszkodzenia ciała, które były przyczyną złożenia roszczeń wobec ubezpieczonego, nawet jeśli związek przyczynowy został ustalony później.
3. Klauzula szkód seryjnych
Wszystkie **wypadki** powstałe z tej samej przyczyny, niezależnie od liczby poszkodowanych **osób trzecich** i momentu ich faktycznego wystąpienia, uznajemy za jeden **wypadek** i przyjmujemy, że momentem jego wystąpienia jest moment wystąpienia pierwszego **wypadku** z serii **wypadków**, które mają tę samą przyczynę.
Udzielamy ochrony ubezpieczeniowej dla wszystkich **wypadków** z danej serii, nawet jeśli faktycznie wystąpiły po zakończeniu okresu ubezpieczenia, jeżeli pierwszy z **wypadków** z danej serii miał miejsce w okresie ubezpieczenia.

Jaki jest terytorialny zakres ochrony

§ 34

1. Zakresem terytorialnym ochrony obejmujemy odpowiedzialność za szkody powstałe w wyniku **wypadków**, które mają miejsce na terenie całego świata, z wyłączeniem **wypadków**, które mają miejsce na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, ich terytoriów stowarzyszonych lub Kanady.
2. Klauzula podróży służbowych
Zastrzeżenia z § 34 ust. 1, które ograniczają zakres terytorialny udzielanej ochrony ubezpieczeniowej, nie stosujemy do **szkód na osobie** i **szkód w mieniu** związanych z odbywaniem podróży służbowych przez osoby fizyczne, które są **reprezentantami ubezpieczonego** bądź **pracownikami**, o ile celem takiej podróży jest prowadzenie negocjacji handlowych, prezentacja wyrobów lub zakresu usług, udział w szkoleniach, konferencjach lub podobnych wydarzeniach, nie zaś wykonywanie prac, usług, realizacja dostaw bądź wprowadzanie do obrotu **produktu** na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, ich terytoriów stowarzyszonych lub Kanady.
3. Klauzula tzw. jurysdykcji światowej
Jeżeli **wypadek** miał miejsce w zakresie terytorialnym objętym ochroną ubezpieczeniową, udzielamy ochrony ubezpieczeniowej dla roszczeń, które mogą być dochodzone przed organem państwowym, który ma siedzibę gdziekolwiek na świecie, na podstawie prawa materialnego jakiegokolwiek państwa.

Za jakie szkody nie odpowiadamy

§ 35

1. Ochroną ubezpieczeniową nie obejmujemy odpowiedzialności cywilnej ubezpieczonego za szkody:
 - 1) wyrządzone umyślnie przez **reprezentantów ubezpieczonego**. Świadczenie usługi ze świadomością jej wadliwości lub wprowadzenie do obrotu **produktu** ze świadomością jego wady uznane zostaje za działanie umyślne;
 - 2) których wartość nie przekracza **franszyzy redukcyjnej** wskazanej w umowie;
 - 3) które są lub powinny być objęte ochroną w ramach systemu ubezpieczeń obowiązkowych odpowiedzialności cywilnej. Wyłączone z zakresu ochrony ubezpieczeniowej pozostają również szkody, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, niezaspokojone z uwagi na wyczerpanie sumy gwarancyjnej lub które przekraczają wysokość sumy gwarancyjnej w obowiązkowych ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej;
 - 4) spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy przewozu lub spedycji;
 - 5) za które ubezpieczony jest odpowiedzialny wskutek umownego przejęcia odpowiedzialności cywilnej **osoby trzeciej**, albo wskutek rozszerzenia zakresu własnej odpowiedzialności cywilnej ponad zakres, który wynika z ustawy;
 - 6) powstałe na skutek oddziaływania energii jądrowej, skażenia radioaktywnego, promieni laserowych, maserowych oraz pola magnetycznego lub elektromagnetycznego;
 - 7) powstałe w związku z bądź na skutek:
 - a) działań wojennych (również bez formalnego wypowiedzenia wojny), wojny domowej, rebelii, **strajków**, **zamieszek** lub **rozmachów**;

b) **terroryzmu;**

- 8) spowodowane przez:
 - a) **produkt**, który nie posiada ważnego atestu, certyfikatu, aprobaty technicznej, która dopuszcza go do obrotu, o ile atest, certyfikat, aprobaty techniczne jest wymagana przez przepisy, które obowiązują w danym kraju;
 - b) niedozwolone zastosowanie bądź jakiegokolwiek szkodliwe oddziaływanie azbestu, formaldehydu, dioksyn lub bifenyli polichlorowanych (PCB);
- 9) które wynikają ze spowodowania zakażenia lub wywołania choroby przez biologiczny czynnik chorobotwórczy, z powodu którego organ władzy publicznej wprowadził stan zagrożenia epidemicznego, stan epidemii, stan nadzwyczajny lub Światowa Organizacja Zdrowia ogłosiła pandemię;
- 10) które są skutkiem zanieczyszczenia lub niekorzystnego oddziaływania na środowisko. To wyłączenie nie odnosi się do:
 - a) roszczeń z tytułu **szkód na osobie oraz szkód w mieniu;**
 - b) poniesionych przez **osoby trzecie** kosztów neutralizacji lub usunięcia z ziemi, gleby, wód, w tym wód gruntowych substancji zanieczyszczających;

o ile szkody i koszty, opisane w tym wyłączeniu, są skutkiem **emisji**, która jest konsekwencją zdarzenia pojedynczego, nagłego, niezamierzonego, nieoczekiwanego, możliwego do zidentyfikowania i które odbiega od normalnej, niezakłóconej pracy zakładu ubezpieczonego bądź normalnego, niezakłóconego toku wykonywania usług przez ubezpieczonego;
- 11) które wynikają z zalania przez wody stojące lub płynące;
- 12) które wynikają z powolnego oddziaływania hałasu, temperatury, dymu, sadzy, pyłów, gazów, pary, wilgoci, wycieków cieczy, o ile oddziaływanie tych czynników doprowadziły stopniowo do powstania szkody, niepoprzedzonej zdarzeniem nagłym i niespodziewanym. To wyłączenie odpowiedzialności nie ma zastosowania do **szkód na osobie;**
- 13) **w mieniu** powstałe w wyniku zniszczenia lub uszkodzenia **budynku** bądź **budowli** na skutek wibracji, osłabienia elementów nośnych, osunięcia się ziemi, osiadania gruntu bądź osłabienia nośności gruntu (w tym jeśli czynniki te wywołane zostały przez działania lub zaniechania ubezpieczonego lub osób, za które ubezpieczony ponosi odpowiedzialność);
- 14) powstałe w wyniku uchybienia w czynnościach zawodowych z zakresu opracowywania bądź zatwierdzania dokumentacji projektowej, map, raportów, opinii bądź ekspertyz, sprawowania nadzorów, kierowania budową bądź koordynacją budowy i innymi usługami podmiotów, które zarządzają inwestycją budowlaną, w tym inwestora zastępczego, inżyniera kontraktu;
- 15) powstałe w związku z posiadaniem i działalnością **instalacji OZE** zlokalizowanych na morzu poza linią brzegową.

2. Ochroną ubezpieczeniową nie obejmujemy odpowiedzialności cywilnej ubezpieczonego za szkody:

- a) **w produkcie;**
- b) w przedmiocie pracy lub usługi wykonanej przez ubezpieczonego (lub osoby, które działają w jego imieniu bądź na jego rzecz), wywołane ich wadą. Za przedmiot pracy lub usługi uważa się wszelkie rzeczy dostarczone bądź wytworzone przez ubezpieczonego (lub osoby, które działają w jego imieniu lub na jego rachunek) w związku z wykonaniem zobowiązań umownych lub pracy, a także koszty pracy i nakłady materialne poczynione w tym zakresie.

Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączamy również roszczenia związane z kosztami powstałymi w wyniku poszukiwania przyczyny, usunięcia wady lub szkody w **produkcie** lub przedmiocie wykonanej pracy lub usługi, a także roszczenia związane ze spadkiem obrotu i stratami finansowymi, które są skutkiem wad **produktu** lub wad przedmiotu pracy lub usługi.

3. Ochroną ubezpieczeniową nie obejmujemy szkód, które mogą być pokryte w ramach ubezpieczenia od szkód materialnych (**sekcja I**). Ochrona ubezpieczeniowa istnieje jednak, jeżeli szkoda jest objęta zakresem ubezpieczenia w ramach **sekcji III**, a pokrycie szkody lub jej części w ramach **sekcji I** nie jest możliwe ze względu na wyczerpanie sumy ubezpieczenia lub limitu – wówczas pokryjemy w ramach **sekcji III** tę część szkody, która nie została naprawiona, z wyjątkiem szkody lub jej części, która nie została pokryta w ramach **sekcji I** z uwagi na **franszyzę redukcyjną**.
4. Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje roszczeń o zapłatę grzywien, kar administracyjnych lub sądowych, nawiązek oraz innych kar o charakterze pieniężnym, w tym kar umownych, jak również odszkodowań o charakterze karnym (punitive damages, exemplary damages), nałożonych na ubezpieczonego.

§ 36

O ile w umowie strony nie umówiły się inaczej, ochroną ubezpieczeniową nie obejmujemy również odpowiedzialności cywilnej ubezpieczonego z tytułu:

- 1) szkód wyrządzonych **pracownikom;**
- 2) **szkód w mieniu** w rzeczach ruchomych **osób trzecich** posiadanych w chwili powstania szkody przez ubezpieczonego na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu, użyczenia lub innego podobnego stosunku prawnego;

- 3) **szkód w mieniu** w rzeczach **osób trzecich** przekazanych ubezpieczonemu w celu wykonania pracy lub usługi na tych rzeczach (obróbka, naprawa lub podobne czynności) lub za ich pomocą.

W przypadku nieruchomości, która podlega przebudowie, remontowi, naprawie, serwisowi lub innym podobnym czynnościom, za rzecz przekazaną ubezpieczonemu w celu wykonania pracy lub usługi uważamy jedynie tę część nieruchomości, która została przekazana bądź udostępniona ubezpieczonemu lub na której ubezpieczony miał faktycznie wykonać prace lub usługi;

- 4) **szkód w mieniu** w rzeczach **osób trzecich** przekazanych ubezpieczonemu w celu przechowania, ochrony, sprawowania dozoru lub w ramach umowy komisji;
- 5) **czystych strat finansowych**.

Co obejmuje suma gwarancyjna i sublimity

§ 37

1. W umowie ustalamy sumę gwarancyjną, która stanowi górną granicę naszej odpowiedzialności. Sumę gwarancyjną ustalamy dla jednego i dla wszystkich **wypadków** w okresie ubezpieczenia, łącznie dla wszystkich rodzajów szkód objętych ochroną ubezpieczeniową.
2. W stosunku do określonego ryzyka lub rodzaju szkody możemy w umowie określić indywidualny limit w ramach sumy gwarancyjnej (sublimit).
3. Po wypłacie odszkodowania zmniejszamy sumę gwarancyjną o kwotę wypłaconego odszkodowania.
4. Zasady uzupełnienia sumy gwarancyjnej
Na wniosek ubezpieczającego, możemy wyrazić zgodę na uzupełnienie sumy gwarancyjnej, również łącznie z sublimitem odpowiedzialności, wskazując należną składkę dodatkową. Ta zmiana wymaga zachowania formy pisemnej. Dopuszczalne jest również złożenie oświadczeń woli w postaci elektronicznej i opatrzenie ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym, zgodnie z art. 781 Kodeksu cywilnego.
5. Zasadę określoną w ust. 3 stosujemy odpowiednio do sublimitów, o których mowa w ust. 2, przy czym:
 - a) Wypłaty, które dotyczą szkód z zakresu nieograniczonego sublimitami nie powodują redukcji sublimitów, chyba że zmniejszają lub wyczerpują jednocześnie sumę gwarancyjną do wartości niższej niż wartość sublimitów;
 - b) Wypłaty, które dotyczą szkód z zakresu ograniczonego sublimitami powodują redukcję sublimitów i jednocześnie redukcję sumy gwarancyjnej;
 - c) w przypadku, gdy do danej szkody ma zastosowanie więcej niż jeden sublimit odpowiedzialności, nasza odpowiedzialność z tytułu danego **wypadku** ograniczona jest do wysokości najniższego z sublimitów.

Jakie są nasze zobowiązania z tytułu zawartej umowy

§ 38

1. Jeśli wystąpi **wypadek** w okresie ubezpieczenia, jesteśmy zobowiązani do:
 - a) dokonania oceny sytuacji faktycznej i prawnej w związku ze zgłoszonym przez **osobę trzecią** roszczeniem o naprawienie szkody, chociażby zgłoszone roszczenie było niezasadne;
 - b) wypłaty **osobie trzeciej** należnego odszkodowania za szkodę, za którą odpowiedzialność ponosi ubezpieczony. Wypłata odszkodowania następuje w granicach, które wynikają z zawartej umowy.
2. Jeśli wystąpi **wypadek** w okresie ubezpieczenia, na wniosek ubezpieczonego, zwracamy:
 - a) **koszty pomocy prawnej**;
 - b) koszty użycia dostępnych środków podjętych przez ubezpieczonego po wystąpieniu **wypadku** w celu zmniejszenia rozmiaru szkody, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;
3. Jeśli wystąpi **wypadek** objęty zakresem ochrony ubezpieczeniowej, zobowiązujemy się do pokrycia kosztów wykonania przez ubezpieczonego zarządzenia tymczasowego sądu o zabezpieczeniu roszczenia o naprawienie szkody, również przez złożenie do depozytu sądowego odpowiedniej kwoty, w części proporcjonalnej do naszego udziału w świadczeniu odszkodowawczym. Jeżeli zostanie zwrócony depozyt lub jeżeli zostanie zwolnione inne zabezpieczenie roszczenia, ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie zwrócić nam odzyskane kwoty w zakresie, w jakim zostały wcześniej przez nas zapłacone. Pokrywamy te koszty do wysokości limitu odpowiedzialności 500 000 PLN na jeden i wszystkie **wypadki** objęte zakresem ubezpieczenia.
4. Za **koszty pomocy prawnej** odpowiadamy ponad sumę gwarancyjną bądź sublimit odpowiedzialności, jednakże maksymalnie do kwoty, która stanowi 50% wartości sumy gwarancyjnej na jeden **wypadek** (lub 50% wartości sublimitu na jeden **wypadek**, o ile ustalony sublimit odpowiedzialności ma zastosowanie do danej szkody), z wyjątkiem sytuacji, gdy suma gwarancyjna określona jest w wysokości większej niż 50 000 000 PLN (lub równowartość tej kwoty w walucie obcej), w przypadku której pokrywamy **koszty pomocy prawnej** wyłącznie

w ramach sumy gwarancyjnej (lub sublimitu odpowiedzialności, jeśli ma zastosowanie do danej szkody), a ich wypłata zmniejsza wartość sumy gwarancyjnej (i sublimitu odpowiedzialności, jeśli taki ma zastosowanie do danej szkody).

5. Koszty, o których mowa w § 38 ust. 2 pkt b), pokrywamy w ramach sumy gwarancyjnej na jeden **wypadek** (lub w ramach sublimitu odpowiedzialności, jeśli ma zastosowanie do danej szkody), a ich wypłata zmniejsza wysokość sumy gwarancyjnej (i sublimitu odpowiedzialności, jeśli ma zastosowanie do danej szkody).
6. Za koszty, o których mowa w § 38 ust. 3 odpowiadamy w ramach oddzielnych od sumy gwarancyjnej limitów odpowiedzialności określonych w umowie.
7. W każdym przypadku (odmiennie od postanowień § 38 ust. 4 i 6), gdy zgłoszone roszczenia są rozpatrywane według prawa, które obowiązuje na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej lub podmiotów z nimi stowarzyszonych, terytorium Kanady oraz przed sądami, które mają siedzibę na terenie wyżej wymienionych państw lub podmiotów z nimi stowarzyszonych, **koszty pomocy prawnej**, wartości świadczeń dodatkowych i koszty wskazane w § 38 ust. 3 pokrywamy wyłącznie w ramach sumy gwarancyjnej na jeden **wypadek** (lub w ramach sublimitu odpowiedzialności, jeśli ma zastosowanie do danej szkody), a ich wartość zmniejsza wysokość sumy gwarancyjnej (i sublimitu odpowiedzialności, jeśli ma zastosowanie do danej szkody).
8. Zwrotu kosztów, o których mowa w § 38 ust. 2, nie pomniejszamy o **franszyzę redukcyjną**, chyba że w umowie postanowiono inaczej.
9. W każdym czasie mamy prawo wypłacić odszkodowanie, które zaspokoi zgłoszone roszczenie **osoby trzeciej**, które wynika z **wypadku**, maksymalnie w wysokości sumy gwarancyjnej lub sublimitu odpowiedzialności (jeśli ma zastosowanie do danej szkody) zwalniając się z obowiązku dalszego spełniania innych świadczeń.

Jakie są obowiązki ubezpieczającego, ubezpieczonego

§ 39

1. Notyfikacja zmian ryzyka (art. 815 § 2 KC)

Ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie zgłaszać nam wszelkie zmiany okoliczności, o które pytaliśmy w formularzu lub kwestionariuszu oceny ryzyka albo w innych pismach przed zawarciem umowy. Jeżeli ubezpieczony zawiera umowę przez przedstawiciela, ten obowiązek ciąży również na przedstawicielu i obejmuje zmiany okoliczności jemu znane.

2. Obowiązek zgłoszenia **wypadku**, faktu zgłoszenia roszczenia

Ubezpieczony jest zobowiązany do poinformowania nas o zajściu **wypadku** niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 10 dni roboczych od uzyskania o nim wiadomości. Jeżeli w terminie późniejszym **osoba trzecia** zgłosi roszczenie (lub dodatkowe roszczenie) związane z tym **wypadkiem**, ubezpieczony jest zobowiązany zgłosić nam ten fakt niezwłocznie, nie później niż w terminie 10 dni roboczych od otrzymania roszczenia.

3. Obowiązek zgłoszenia wszczęcia postępowania, obowiązek doręczenia orzeczenia

Jeśli zostanie wszczęte, w związku z **wypadkiem**, postępowanie przygotowawcze lub postępowanie sądowe przeciwko ubezpieczonemu, jest on zobowiązany do poinformowania nas o tym fakcie niezwłocznie, nie później niż w terminie do 3 dni roboczych od uzyskania dokumentów, które wszczynają postępowanie, w celu umożliwienia ubezpieczycielowi przystąpienia do postępowania lub podjęcia, bądź przygotowania innych kroków prawnych. Dodatkowo ubezpieczony jest zobowiązany doręczyć ubezpieczycielowi orzeczenie sądu w takich sprawach, w terminie, który umożliwia przygotowanie i skuteczne wniesienie środka odwoławczego.

4. Obowiązek zmniejszenia rozmiaru szkody

W razie zajścia **wypadku** ubezpieczony jest zobowiązany użyć dostępnych mu środków w celu zmniejszenia rozmiarów szkody.

5. Obowiązek współpracy, udzielania pełnomocnictw

Ubezpieczony jest zobowiązany podjąć aktywną współpracę z ubezpieczycielem w celu wyjaśnienia wszelkich okoliczności i przyczyn powstania szkody oraz ustalenia jej rozmiaru, a także ustalenia zasadności zgłaszanych roszczeń. Ubezpieczony jest zobowiązany stosować się do zaleceń ubezpieczyciela, udzielać stosownych informacji oraz niezbędnych pełnomocnictw ubezpieczycielowi lub osobie przez niego wskazanej, w tym w szczególności pełnomocnictw procesowych.

6. Zaniechanie uznania roszczenia

Jeśli zgłoszone zostanie roszczenie o naprawienie szkody, ubezpieczony ma obowiązek zaniechania działań, które zmierzają do zaspokojenia roszczeń **osoby trzeciej**, ich uznania bądź zawarcia z nią ugody do czasu uzyskania pisemnej zgody ubezpieczyciela.

7. Zawiadomienie o przestępstwie

Jeżeli okoliczności wskazują, że szkoda jest wynikiem przestępstwa, ubezpieczony jest zobowiązany powiadomić policję lub inne właściwe organy ścigania.

8. Współpraca w dochodzeniu i zabezpieczenie roszczeń regresowych

Ubezpieczony jest zobowiązany do podjęcia aktywnej współpracy z ubezpieczycielem w celu skutecznego dochodzenia przez ubezpieczyciela roszczeń odszkodowawczych (regresowych) od osób odpowiedzialnych za

szkodę, w tym udzielania niezbędnych wyjaśnień i dostarczenia niezbędnych dokumentów oraz zabezpieczenia możliwości dochodzenia roszczeń odszkodowawczych (regresowych) od osób odpowiedzialnych za szkodę.

§ 40

1. W przypadku naruszenia obowiązków wskazanych w § 39 ust. 1, nie ponosimy odpowiedzialności za skutki okoliczności, o których nie zostaliśmy poinformowani. Jeżeli do naruszenia doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że **wypadek** przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
2. Jeśli ubezpieczony naruszy, z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa, obowiązki wymienione w § 39 ust. 2, 3 i 5, możemy odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie tych obowiązków przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło nam ustalenie okoliczności i skutków **wypadku**. Możemy również podnieść przeciwko ubezpieczonemu zarzuty, które wynikają z art. 82 Kodeksu postępowania cywilnego i w tym zakresie odmówić ubezpieczonemu spełnienia świadczeń, które wynikają z umowy. Dodatkowo, jeżeli przeciwko sprawcy **wypadku** wszczęte zostało postępowanie sądowe lub **osoba trzecia** wystąpiła z roszczeniem, a ubezpieczony nie dopełnił obowiązków wskazanych w § 39 ust. 2, 3 lub 5, nie pokryjemy kosztów sądowych i odsetek zasądzonych od ubezpieczonego.
3. Jeśli ubezpieczony naruszy, z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa, obowiązki wymienione w § 39 ust. 4, jesteśmy wolni od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
4. W przypadku naruszenia obowiązków wskazanych w § 39 ust. 6, zaspokojenie lub uznanie przez ubezpieczonego roszczenia **osoby trzeciej** bez wymaganej naszej pisemnej zgody nie ma wpływu na naszą odpowiedzialność.

Postanowienia wspólne dla wszystkich sekcji

W jakim okresie zachodzi nasza odpowiedzialność

§ 41

1. Umowę zawieramy na czas określony wskazany w umowie.
2. Okres ubezpieczenia trwa 12 miesięcy, chyba że strony umowy uzgodniły inaczej.
3. Nasza odpowiedzialność rozpoczyna się od momentu wskazanego w umowie jako początek okresu ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień ust. 4 i ust. 5.
4. W przypadku, gdy ponosimy odpowiedzialność przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka nie zostanie zapłacona w terminie, możemy wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiliśmy odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia umowa wygasa z końcem okresu, na który przypadająca niezapłacona składka lub rata składki.
5. Niezapłacenie kolejnej raty składki w podanej przez nas wysokości i terminie powoduje ustanie naszej odpowiedzialności tylko wtedy, gdy po upływie terminu zapłaty raty składki wezwiemy ubezpieczającego do zapłaty, a rata składki nie zostanie zapłacona w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania.
6. Jeżeli zapłata dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za dzień zapłaty uważamy dzień zlecenia zapłaty w banku lub w urzędzie pocztowym na nasz właściwy rachunek, pod warunkiem że na rachunku ubezpieczającego były zgromadzone wystarczające środki; w odmiennym przypadku za dzień zapłaty uważamy dzień uznania naszego rachunku odpowiednią kwotą. Za zapłatę składki lub raty składki uważamy zapłatę kwoty, która wynika z umowy.
7. Nasza odpowiedzialność kończy się z upływem okresu ubezpieczenia, chyba że stosunek ubezpieczeniowy wygasa przed tym terminem.

W jaki sposób zawieramy umowę

§ 42

1. Umowę zawieramy na podstawie wniosku ubezpieczeniowego, sporządzonego w formie pisemnej lub elektronicznej przez ubezpieczającego.
2. Możemy uzależnić zawarcie umowy od uzyskania dodatkowych informacji lub udostępnienia do wglądu dokumentów związanych z umową.

Zawieranie umowy na cudzy rachunek

§ 43

1. Ubezpieczający jest zobowiązany do poinformowania ubezpieczonego o zawarciu umowy na jego rzecz oraz przekazania mu oświadczenia administratora danych osobowych.
2. Postanowienia OWU, w szczególności które dotyczą praw i obowiązków oraz zakresu odpowiedzialności, stosujemy odpowiednio do ubezpieczonego, na którego rachunek zawarto umowę.
3. Roszczenie o zapłatę składki przysługuje nam wyłącznie do ubezpieczającego. Zarzut mający wpływ na naszą odpowiedzialność możemy podnieść również przeciwko ubezpieczonemu.
4. Jeżeli ubezpieczony wyraża ubezpieczającemu zgodę na finansowanie kosztu składki, to ubezpieczający doręcza ubezpieczonemu warunki umowy przed wyrażeniem tej zgody przez ubezpieczonego, a ubezpieczony pisemnie potwierdza doręczenie tych warunków. Ubezpieczający ma obowiązek przekazać nam dokument z takim potwierdzeniem.

W jaki sposób ustalamy składkę ubezpieczeniową

§ 44

1. W umowie ustalamy składkę odrębnie za ubezpieczenie **sekcji I**, **sekcji II** oraz **sekcji III**.
2. Składkę ubezpieczeniową oblicza się za czas trwania naszej odpowiedzialności z uwzględnieniem wszystkich limitów i ograniczeń wskazanych w OWU oraz w umowie, na podstawie taryfy, która obowiązuje w dniu zawarcia umowy, po dokonaniu oceny ryzyka.
3. Wysokość składki ustalamy w szczególności uwzględniając informacje podane we wniosku ubezpieczeniowym, historię szkodową oraz inne informacje, o które zapytaliśmy przed zawarciem umowy.
4. Składka jest płatna jednorazowo jednocześnie z zawarciem umowy, jednak na wniosek ubezpieczającego możemy ją rozłożyć na raty. Terminy płatności kolejnych rat składki i ich wysokość określamy umowie.
5. Rozliczenia składki dokonywane będą zgodnie z zasadą pro rata temporis, to znaczy należna jest nam składka w takiej proporcji, w jakiej liczba dni udzielanej ochrony ubezpieczeniowej pozostaje do okresu ubezpieczenia wskazanego w umowie, z zastrzeżeniem postanowień § 46 i § 48.
6. Obowiązek zapłaty składki spoczywa na ubezpieczającym.
7. W przypadku określenia składki ubezpieczeniowej w walucie obcej przeliczamy ją na złote polskie (PLN) według średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP z dnia poprzedzającego dzień płatności składki lub raty składki.

§ 45

Jeżeli w okresie ubezpieczenia nastąpi wzrost wartości, które stanowią podstawę kalkulacji składki ubezpieczeniowej w stosunku do wartości określonych w umowie, ubezpieczający może zgłosić nam ten fakt i za naszą zgodą dokonać podwyższenia sumy ubezpieczenia lub sumy gwarancyjnej opłacając dodatkową składkę, z zastrzeżeniem postanowień § 13 i § 20.

Rozwiązanie umowy

§ 46

1. Jeżeli umowę zawarto na okres, który przekracza 6 miesięcy, ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy w okresie 30 dni, a jeśli ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy nie poinformowaliśmy ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie.
2. Konsument, który zawarł na odległość umowę, może od niej odstąpić bez podania przyczyn, składając oświadczenie na piśmie, w terminie 30 dni od dnia poinformowania go o zawarciu umowy lub od dnia potwierdzenia informacji, o których mowa w art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 30.05.2014 r. o prawach konsumenta, jeżeli jest to termin późniejszy. Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem wysłano oświadczenie.

§ 47

1. Z zastrzeżeniem obowiązywania skutków nieopłacenia składki lub raty składki w terminie, możemy wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym z ważnych powodów, za które uważamy:

- 1) wyłudzenie lub usiłowanie wyłudzenia przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego odszkodowania z umowy;
 - 2) popełnienie przestępstwa przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego w związku z zawarciem lub wykonaniem umowy;
 - 3) niewykonanie lub nienależyte wykonanie przez ubezpieczającego obowiązków wskazanych w § 43 ust. 4.
2. Ponadto jeżeli umowa jest zawarta na czas określony, możemy ją wypowiedzieć jedynie w przypadkach określonych przepisami prawa, a także z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia z ważnych powodów, za które uważa się utratę koncesji lub innej decyzji, która uprawnia ubezpieczającego do prowadzenia działalności.

§ 48

1. W przypadku wygaśnięcia stosunku ubezpieczenia przed upływem okresu na jaki została zawarta umowa, ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
2. Odstąpienie od umowy nie zwalnia ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w jakim udzielaliśmy ochrony ubezpieczeniowej.

§ 49

W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa zdarzenia, każda ze stron umowy może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona umowy może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

Regres ubezpieczeniowy

§ 50

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przechodzi na nas przysługujące ubezpieczonemu roszczenie do **osoby trzeciej** odpowiedzialnej za szkodę, do wysokości wypłaconego odszkodowania.
2. Jeżeli pokryliśmy tylko część szkody, ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed naszym roszczeniem.
3. Ubezpieczony przekazuje informacje i dokumenty oraz wykonuje czynności niezbędne dla skutecznego dochodzenia praw regresowych.
4. Jeśli bez naszej zgody ubezpieczony zrzeknie się praw, które przysługują mu do **osób trzecich** odpowiedzialnych za szkodę, możemy odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części, a w przypadku, gdy odszkodowanie zostało już wypłacone, wezwać do jego zwrotu w całości lub części.
5. Nie przechodzą na nas roszczenia ubezpieczonego przeciwko osobie odpowiedzialnej za szkodę:
 - 1) z którą ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
 - 2) która jest **pracownikiem**,
 - 3) która jest **podmiotem powiązanym**,
 chyba że szkoda została wyrządzona umyślnie.

Reklamacje

§ 51

Kto może wnieść reklamacje

1. Reklamacje, które dotyczą naszych usług lub usług agenta ubezpieczeniowego może wnieść ubezpieczający, ubezpieczony, uposażony lub uprawniony z umowy, osoba, która dochodzi roszczeń na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, a także poszukujący ochrony ubezpieczeniowej lub zleceniodawca gwarancji ubezpieczeniowej.

Jak wnieść reklamacje na usługi

2. Reklamacje na nasze usługi oraz na usługi agenta wyłącznego, który działa wyłącznie w naszym imieniu lub na naszą rzecz, można złożyć w następujący sposób:

Sposób złożenia reklamacji	Dodatkowe informacje
elektronicznie	1) przez formularz na stronie ERGO Hestii: www.ergohestia.pl 2) na adres ERGO Hestii do doręczeń elektronicznych AE: PL-58185-26619-SWDBT-23
telefonicznie	pod numerem: 58 555 5 555 lub 801 107 107
pisemnie	wysyłając list na adres siedziby ERGO Hestii: ul. Hestii 1, 81-731 Sopot
ustnie lub pisemnie	podczas wizyty w jednostce organizacyjnej ERGO Hestii

3. Reklamacje rozpatrywane są przez jednostkę organizacyjną powołaną w tym celu przez Zarząd ERGO Hestii.

W jakim terminie odpowiemy na reklamacje

4. Odpowiemy na reklamację w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania.
5. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, jeśli nie będziemy mogli odpowiedzieć na reklamację do 30 dni, odpowiedź wyślemy w terminie 60 dni od dnia jej otrzymania.
6. O konieczności przedłużenia terminu na udzielenie odpowiedzi na reklamację poinformujemy osobę ją składającą w 30-dniowym terminie.

Jak odpowiemy na reklamacje

7. Na reklamacje odpowiemy na piśmie.
8. Odpowiedź na reklamację możemy też wysłać pocztą elektroniczną na wniosek osoby, która zgłasza reklamację.

Do kogo jeszcze można się zwrócić

9. W niestandardowych sprawach osoby wymienione w ust. 1 mogą zwrócić się do Rzecznika Klienta ERGO Hestii. Można się z nim skontaktować poprzez formularz na stronie <https://www.ergohestia.pl/rzecznik-klienta/>.
10. Osoba fizyczna, która składa reklamację może wystąpić z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego (www.rf.gov.pl).

Jak wnieść reklamacje na usługi multiagenta

11. Reklamacje na usługi multiagenta, który działa w imieniu lub na rzecz naszą oraz innych ubezpieczycieli, w zakresie niezwiązany z udzielaną ochroną, należy składać bezpośrednio multiagentowi.
12. Reklamacje te rozpatruje bezpośrednio multiagent.
13. W przypadku wpływu do nas takiej reklamacji, przekazemy ją niezwłocznie multiagentowi i poinformujemy o tym jednocześnie osobę, która występuje z reklamacją.

Rozpatrywanie sporów

§ 52

Według jakiego prawa rozpatrywane są spory

1. Spory, które wynikają z umowy rozpatrywane są według prawa polskiego.

Który sąd jest właściwy do rozpatrzenia sporów

2. Strony umowy mogą wytoczyć powództwo o roszczenie, które wynika z umowy:
1) według przepisów o właściwości ogólnej; albo
2) przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby: ubezpieczającego ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy; albo
3) przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy.
3. Strony umowy mogą również poddać spory, które wynikają z tej umowy, pod rozstrzygnięcie sądu polubownego.

Kto oprócz sądu może jeszcze rozpatrzeć spór

4. Spory, które wynikają z umowy pomiędzy ubezpieczającym, ubezpieczonym lub innym uprawnionym z umowy, który jest osobą fizyczną, a nami mogą być rozpoznane w drodze pozasądowego postępowania przed Rzecznikiem Finansowym
5. Adres Rzecznika Finansowego: ul. Nowogrodzka 47A, 00-695 Warszawa, www.rf.gov.pl.
6. Rzecznik Finansowy jest podmiotem uprawnionym do prowadzenia pozasądowych postępowań w świetle przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej.

W jaki sposób strony umowy mogą się kontaktować

§ 53

1. Wszystkie zawiadomienia i oświadczenia stron umowy powinny być składane na piśmie i przesłane listem poleconym, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. W umowie jej strony mogą postanowić, że zawiadomienia i oświadczenia składane przez strony umowy będą dostarczane drugiej stronie umowy za pomocą:
 - listu elektronicznego (e-mail) – na wskazany przez strony umowy adres poczty elektronicznej,
 - wiadomości tekstowej SMS – na numer telefonu komórkowego wskazanego przez ubezpieczającego,
 - telefonu – na numer naszej infolinii lub na numer telefonu wskazanego przez ubezpieczającego,
 - rejestrowanego doręczenia elektronicznego – na adres do doręczeń elektronicznych.
3. Strony umowy mają obowiązek wzajemnego informowania się o zmianie adresu bądź siedziby oraz danych kontaktowych, wskazanych do przysyłania zawiadomień i oświadczeń.
4. Jeżeli strona umowy zmieniła adres lub siedzibę ma obowiązek niezwłocznie zawiadomić o tym drugą stronę umowy.

Jak będziemy postępować w przypadku Sankcji

§ 54

1. Umowy zawierane przez nas nie mogą służyć do rozliczeń transakcji objętych sankcjami, zakazami i ograniczeniami, które wynikają z prawa polskiego lub międzynarodowego (dalej: sankcje).
2. Sankcje mogą być nałożone w szczególności przez podmioty międzynarodowe m.in. Unię Europejską, Organizację Narodów Zjednoczonych, jak również Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, Wielką Brytanię lub Australię.
3. Nie będziemy uznani za udzielających ochrony i nie będziemy zobowiązani do dokonania zapłaty z tytułu jakiegokolwiek roszczenia ani do zapewnienia lub udzielenia jakiejkolwiek korzyści w związku z ochroną – w zakresie, w jakim udzielenie ochrony, zapłata lub zapewnienie czy udzielenie innej korzyści w związku z ochroną mogłyby skutkować naruszeniem sankcji.
4. W każdym przypadku, gdy będziemy stosować sankcje, zachowamy zgodność z przepisami prawa, które mają do nas zastosowanie.

Postanowienia końcowe

Jakie jest prawo właściwe dla umowy i w jakim języku ją zawieramy

§ 55

1. Umowę zawieramy na podstawie prawa polskiego i w języku polskim.
2. Do momentu zawarcia umowy, stosunki prawne między stronami także reguluje prawo polskie.

Co stosujemy w sprawach nieuregulowanych w OWU

§ 56

W sprawach nieuregulowanych w OWU stosujemy przepisy ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, kodeksu cywilnego oraz inne obowiązujące przepisy prawa polskiego.

Kiedy OWU wchodzi w życie

§ 57

Ogólne Warunki Ubezpieczenia Instalacji Odnawialnych Źródeł Energii wchodzi w życie 1 czerwca 2025 roku i są stosowane do umów, które zawieramy od tego dnia.

Prezes Zarządu

Artur Borowiński

**Wiceprezes Zarządu
ds. Ubezpieczeń
Korporacyjnych**

Adam Roman

Załącznik nr 1 – Klauzule dodatkowe

Klauzule dodatkowe do sekcji I i II

Klauzula 700 OZE

Ubezpieczenie strajków, zamieszek i rozruchów

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy i OWU strony ustalają, że:

1. Za opłatą dodatkowej składki obejmujemy ochroną szkody w przedmiocie ubezpieczenia powstałe bezpośrednio wskutek **strajków, zamieszek lub rozruchów**.
2. Nie ponosimy odpowiedzialności za szkody wynikające z przejściowej lub bezterminowej utraty kontroli nad przedmiotem ubezpieczenia powstałej wskutek konfiskaty, zarekwirowania lub zajęcia ubezpieczonego przedmiotu ubezpieczenia przez prawomocne władze.
3. Limit odpowiedzialności z tytułu klauzuli na jedno i wszystkie **zdarzenia** w okresie ubezpieczenia określamy w umowie.

Klauzula 701 OZE

Ubezpieczenie terroryzmu

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy i OWU strony ustalają, że:

1. Za opłatą dodatkowej składki obejmujemy ochroną szkody powstałe wskutek **terroryzmu**.
2. Nie ponosimy odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek użycia substancji biologicznych lub chemicznych, działania wirusów komputerowych lub pola elektromagnetycznego, promieniowania jonizacyjnego lub jądrowego oraz szkód i kosztów powstałych wskutek grózb i fałszywych alarmów.
3. Limit odpowiedzialności z tytułu klauzuli na jedno i wszystkie **zdarzenia** w okresie ubezpieczenia określamy w umowie.

Klauzula 702 OZE

Automatyczne pokrycie

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy i OWU strony ustalają, że:

1. Obejmujemy ochroną ubezpieczeniową nowonabytą **instalację OZE** lub taką **instalację OZE**, której wartość wzrosła wskutek dokonania inwestycji lub modernizacji, z dniem przejścia na ubezpieczającego ryzyka związanego z posiadaniem tej **instalacji OZE**, z zastrzeżeniem, że nasza odpowiedzialność rozpoczyna się po dokonaniu wszystkich odbiorów technicznych oraz po pozytywnym zakończeniu testów.
2. Obejmujemy ochroną ubezpieczeniową **instalację OZE**, o której mowa w ust. 1, o ile fakt nabycia lub wzrostu wartości **instalacji OZE** zostanie nam zgłoszony w ciągu 60 dni od daty przyjęcia nowonabytej **instalacji OZE** lub wykonanej inwestycji do ewidencji środków trwałych ubezpieczającego.
3. Limit odpowiedzialności z tytułu klauzuli na jedno i wszystkie **zdarzenia** w okresie ubezpieczenia określamy w umowie.
4. Nie ponosimy odpowiedzialności za szkody w **instalacji OZE**, o której mowa w ust. 1, jeśli zgłoszenie nastąpi po terminie określonym w ust. 2.
5. W razie przekroczenia limitu ustalonego w umowie dla tej klauzuli, nasza odpowiedzialność ograniczona jest do sumy ubezpieczenia powiększonej o limit, który wynika z Klauzuli automatycznego pokrycia.
6. Objęcie ochroną ubezpieczeniową **instalacji OZE** po przekroczeniu ustalonego w ust. 3 limitu może mieć miejsce na podstawie indywidualnego wniosku ubezpieczającego oraz naszej pisemnej akceptacji, z zastrzeżeniem, że początek naszej odpowiedzialności w odniesieniu do tego sprzętu nastąpić może najwcześniej od dnia złożenia wniosku.
7. Dodatkową składkę, która wynika z udzielonej ochrony na mocy tej klauzuli naliczymy w systemie pro rata temporis, z zastosowaniem stawki, która wynika z zawartej umowy.
8. Składka za udzielaną ochronę ubezpieczeniową jest płatna w terminie 14 dni po zakończeniu kwartału, w którym nastąpiło przekazanie inwestycji do ewidencji środków trwałych.

Klauzula 703 OZE

Usunięcie pozostałości po szkodzie, koszty zabezpieczenia instalacji OZE przed szkodą ponad sumę ubezpieczenia

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy i OWU strony ustalają, że:

1. Za opłatą dodatkowej składki w wysokości określonej w umowie wprowadzamy dodatkowy limit odpowiedzialności, ponad sumę ubezpieczenia, który obejmuje koszty:
 - a. zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zabezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia bezpośrednio zagrożonego wystąpieniem szkody i zmniejszenia szkody objętej zakresem ubezpieczenia, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;
 - b. usunięcia **pozostałości po szkodzie** w granicach 10% rozmiaru szkody objętej zakresem ubezpieczenia.
2. Klauzula ma zastosowanie w przypadku, gdy te koszty nie zostaną pokryte w ramach sumy ubezpieczenia oraz limitów określonych w OWU.
3. Limit odpowiedzialności z tytułu klauzuli na jedno i wszystkie **zdarzenia** w okresie ubezpieczenia określamy w umowie.

Klauzula 704 OZE

Ubezpieczenie instalacji OZE podczas transportu

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy i OWU strony ustalają, że za opłatą dodatkowej składki obejmujemy ochroną szkody w przedmiocie ubezpieczenia podczas transportu na warunkach:

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest ubezpieczona **instalacja OZE** lub jej elementy podczas transportu pomiędzy miejscami ubezpieczenia wymienionymi w umowie, do i z serwisu lub do i z zakładu naprawczego, dokonywanego przez ubezpieczającego.
2. Ubezpieczenie obejmuje utratę, ubytek lub uszkodzenie przewożonego przedmiotu ubezpieczenia wynikłe wskutek jednego lub wielu nagłych, niespodziewanych i niezależnych od woli ubezpieczającego **zdarzeń**, z wyjątkiem szkód wyraźnie wyłączonych w ust. 7.
3. Limit odpowiedzialności z tytułu klauzuli na jedno i wszystkie **zdarzenia** w okresie ubezpieczenia określamy w umowie.
4. Za początek transportu uważamy moment przejęcia przedmiotu ubezpieczenia do rozpoczynającego się bezpośrednio po tym transportu, a za koniec transportu – wydanie przedmiotu ubezpieczenia w miejscu docelowym.
5. Ubezpieczeniem obejmujemy także ubytek, uszkodzenie lub utratę przedmiotu ubezpieczenia powstałe w czasie operacji załadunkowych lub wyładunkowych.
6. Ubezpieczeniem nie obejmujemy szkód w przedmiocie ubezpieczenia powstałe podczas transportu dokonywanego przez osoby, które pozostają poza stosunkiem ubezpieczenia na podstawie zawartych z ubezpieczonym umów przewozu, spedycyjnych lub umów o świadczenie usług logistycznych albo innych umów o podobnym charakterze.
7. Zakres ubezpieczenia określony w klauzuli nie obejmuje szkód powstałych na skutek:
 - 1) utraty informacji zapisanych na jakiegokolwiek rodzaju nośnikach **danych** i nośnikach informacji;
 - 2) utraty, ubytku lub uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia powstałego wskutek:
 - a. wady ukrytej przedmiotu ubezpieczenia lub jego naturalnych właściwości,
 - b. niewłaściwego opakowania albo nieprawidłowego rozmieszczenia lub zamocowania przedmiotu ubezpieczenia,
 - c. złego stanu technicznego środka transportu lub jego niezdatności do przewozu przedmiotu ubezpieczenia,
 - d. nietrzeźwości lub odurzenia kierowcy środkami, po których użyciu prowadzenie środka transportu jest niedozwolone lub niewskazane (dotyczy transportu własnego),
 - e. **kradzieży zwykłej**,
 - f. zaginięcia.

Klauzula 705 OZE

Pokrycie dodatkowych kosztów – praca w godzinach nadliczbowych i nocnych oraz w dni ustawowo wolne od pracy, fracht ekspresowy

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy i OWU strony ustalają, że:

1. Ochroną ubezpieczeniową obejmujemy koszty poniesione przez ubezpieczającego z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych, nocnych lub w dni ustawowo wolne od pracy, frachtu ekspresowego (z wyłączeniem frachtu lotniczego) pod warunkiem poniesienia ich w następstwie szkody, powstałej wskutek **zdarzenia**, które nie jest wyłączone z zakresu ubezpieczenia.

2. Jeżeli suma ubezpieczenia zniszczonego lub uszkodzonego przedmiotu ubezpieczenia jest mniejsza niż suma, która powinna być zadeklarowana, odszkodowanie należne z tytułu tej klauzuli zmniejszamy zgodnie z zasadą proporcji, o której mówimy w § 13 OWU.
3. Limit odpowiedzialności z tytułu klauzuli na jedno i wszystkie **zdarzenia** w okresie ubezpieczenia określamy w umowie.

Klauzula 706 OZE

Tymczasowe magazynowanie

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych tą klauzulą postanowień ubezpieczenia i OWU strony ustalają, że:

1. Rozszerzamy zakres ubezpieczenia o szkody w ubezpieczonej w ramach **sekcji I instalacji OZE** w przypadkach:
 - a. od daty dostawy do daty włączenia do planowej eksploatacji, o ile termin magazynowania (składowania) nie przekracza 6 miesięcy od daty dostawy;
 - b. dla **instalacji OZE**, która była eksploatowana i pozostaje w pieczy ubezpieczającego, lecz jest nieużytkowana przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy.
2. Ochrona ubezpieczeniowa w ramach klauzuli dotyczy wyłącznie **instalacji OZE**, lub jej elementów, które są magazynowane w pomieszczeniach magazynowych do tego przystosowanych.
3. Jesteśmy wolni od odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek przekazania **instalacji OZE** lub jej elementów do magazynowania **osobom trzecim**.
4. Nie ponosimy odpowiedzialności za szkody w przedmiocie ubezpieczenia, które powstały podczas transportu, montażu, a także za szkody, za które odpowiedzialni są: producenci, sprzedawcy, dostawcy lub wykonawcy usługi.
5. Postanowienia klauzuli tracą moc z chwilą, gdy przedmiot ubezpieczenia zostanie przekazany do planowanej lub ponownej eksploatacji.

Klauzula 707 OZE

Ubezpieczenie instalacji OZE podczas montażu

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy i OWU strony ustalają, że za opłatą dodatkowej składki obejmujemy ochroną szkody w przedmiocie ubezpieczenia powstałe podczas jego montażu na warunkach:

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest **instalacja OZE** lub jej elementy podczas montażu prowadzonego w miejscu i okresie ubezpieczenia, o ile prace montażowe:
 - a. nie wymagają wydania zgody na ich przeprowadzenie przez odpowiedni organ;
 - b. nie powodują naruszenia konstrukcji nośnej ani fundamentów budynku lub budowli, na których są instalowane;
 - c. nie powodują zmian obciążenia elementów konstrukcyjnych ani fundamentów **budynku** lub **budowli**, na których są zainstalowane, które mogą skutkować zagrożeniem stabilności **budynku** lub **budowli**.
2. Prace niebezpieczne pożarowo (związane z używaniem otwartego ognia lub wysokiej temperatury), muszą być wykonywane wyłącznie w obecności co najmniej jednego odpowiednio przeszkolonego **pracownika** wyposażonego w podręczny sprzęt gaśniczy, a miejsca prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo oraz rejony przyległe kontrolowane są każdorazowo po upływie jednej godziny od momentu zakończenia pracy.
3. Ponosimy odpowiedzialność za szkody w przedmiocie ubezpieczenia powstałe wyłącznie wskutek **zdarzeń**, które nie są wyłączone z zakresu ubezpieczenia.
4. Limit odpowiedzialności z tytułu klauzuli na jedno i wszystkie **zdarzenia** w okresie ubezpieczenia określamy w umowie.

Klauzula 708 OZE

Ubezpieczenie niedoboru w produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych tą klauzulą postanowień ubezpieczenia i OWU strony ustalają, że:

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje nieosiągnięcie **przychodu** z tytułu produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną poniesioną w 12-miesięcznym okresie ubezpieczenia w stosunku do planowanego **przychodu** wyłącznie na skutek zmniejszonego promieniowania słonecznego.
2. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje nieosiągnięcia **przychodu**, do którego doszło na skutek:
 - a. szkód, o których mowa w § 8 OWU;
 - b. erupcji wulkanu;
 - c. niewłaściwego użytkowania, w tym wprowadzenia wszelkiego rodzaju przeróbek, innowacji;
 - d. wadliwych wskazań licznika energii elektrycznej;

- e. niewłaściwego funkcjonowania zewnętrznej sieci odbiorczej;
 - f. planowanych przerw w funkcjonowaniu instalacji fotowoltaicznej lub zewnętrznej sieci odbiorczej (w tym remontów planowych i przerw serwisowych);
 - g. zacinienia, które nie było brane pod uwagę w projekcie wydajności instalacji fotowoltaicznej;
 - h. zabrudzenia paneli fotowoltaicznych;
 - i. decyzji właściwych organów administracji rządowej, samorządowej lub właściciela **budynku, budowli** lub gruntu, na których zamontowano instalację fotowoltaiczną.
3. Limit odpowiedzialności w ramach klauzuli oraz podstawę naliczenia składki stanowi kwota, która odpowiada 30% planowanego **przychodu** z tytułu produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną i która uwzględnia sezonowość i wszystkie uwarunkowania, które mają wpływ na **przychód** jakie mogą wystąpić w okresie ubezpieczenia.
 4. Planowany **przychód** jest ustalany bez podatku od towarów i usług, który podlega odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, chyba że strony umowy uzgodniły inaczej.
 5. Rozmiar nieosiągniętego **przychodu** i wysokość odszkodowania w ramach klauzuli ustala się na podstawie różnicy pomiędzy 80% planowanej produkcji energii elektrycznej a faktyczną produkcją energii elektrycznej przez ubezpiezoną instalację fotowoltaiczną w okresie ubezpieczenia na podstawie danych zarejestrowanych przez licznik energii.
 6. W ramach klauzuli nie stosujemy franszyzy redukcyjnej, która dotyczy **sekcji II**.
 7. Jeśli wypłaciliśmy jakiegokolwiek odszkodowanie w ramach **sekcji II**, powiększymy je o kwotę potrąconej **franszyzy redukcyjnej** i odejmiemy od kwoty odszkodowania ustalonego z tytułu klauzuli.
 8. Odszkodowanie stanowi kwota obliczona zgodnie z ust. 5-7.

Klauzule dodatkowe do sekcji III

Klauzula 002 OZE

Szkody wyrządzone pracownikom

1. Odmienne niż stanowi § 36 ust. 1 OWU, rozszerzamy zakres ochrony ubezpieczeniowej o odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego za następujące szkody wyrządzone **pracownikom**:
 - a) **szkody na osobie**, które wynikają z wypadków przy pracy;
 - b) **szkody w mieniu**;
 - c) **czyste straty finansowe**, jakich doznał **pracownik** na skutek naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych (w tym zakresie nie ma zastosowania wyłączenie odpowiedzialności z § 36 ust. 5 OWU).
2. W uzupełnieniu naszych pozostałych wyłączeń odpowiedzialności wskazanych w OWU, dodatkowo nie obejmujemy ochroną ubezpieczeniową roszczeń regresowych instytucji zobowiązanych do wypłaty świadczeń z tytułu wypadków przy pracy.
3. Pozostałe postanowienia OWU wyraźnie niezmienione zapisami tej klauzuli zachowują swoją moc, w tym mają także zastosowanie do zakresu ochrony ubezpieczeniowej regulowanego w treści tej klauzuli.

Klauzula 003 OZE

Szkody w rzeczach ruchomych wziętych w najem

1. Odmienne niż stanowi § 36 ust. 2 OWU, rozszerzamy zakres ochrony ubezpieczeniowej o odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego za **szkody w mieniu** w rzeczach ruchomych użyczonych ubezpieczonemu przez **osobę trzecią** lub wziętych w najem, dzierżawę, leasing, bądź z których ubezpieczony korzystał na podstawie innego podobnego stosunku prawnego.
2. W uzupełnieniu naszych pozostałych wyłączeń odpowiedzialności wskazanych w OWU, dodatkowo nie obejmujemy zakresem ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialności cywilnej ubezpieczonego za **szkody w mieniu**:
 - a) powstałe w następstwie utraty rzeczy;
 - b) w pojazdach mechanicznych;
 - c) w pojazdach kolejowych;
 - d) w wartościach pieniężnych, papierach wartościowych, dziełach sztuki;
 - e) w rzeczach **osób trzecich** przekazanych ubezpieczonemu w celu wykonania pracy lub usługi na tych rzeczach (obróbka, naprawa lub podobne czynności) lub za ich pomocą;
 - f) w rzeczach **osób trzecich** przekazanych ubezpieczonemu w celu przechowania, ochrony, sprawowania dozoru lub na podstawie umowy komisu;

g) które wynikają z roszczeń **podmiotów powiązanych**.

3. Pozostałe postanowienia OWU, wyraźnie niezmienione zapisami tej klauzuli, zachowują swoją moc, w tym mają także zastosowanie do zakresu ochrony ubezpieczeniowej regulowanego w treści tej klauzuli.

Klauzula 004 OZE

Szkody w rzeczach, które podlegają obróbce lub naprawie

1. Odmienne niż stanowi § 36 ust. 3 OWU, rozszerzamy zakres ochrony ubezpieczeniowej o odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego za **szkody w mieniu** w rzeczach **osób trzecich** przekazanych ubezpieczonemu w celu wykonania pracy lub usługi na tych rzeczach (obróbka, naprawa lub podobne czynności) lub za ich pomocą.
2. W uzupełnieniu pozostałych wyłączeń odpowiedzialności ubezpieczyciela wskazanych w OWU, dodatkowo nie obejmujemy zakresem ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialności cywilnej ubezpieczonego za **szkody w mieniu**:
 - a) w wartościach pieniężnych, papierach wartościowych, dziełach sztuki;
 - b) w rzeczach użyczonych ubezpieczonemu przez **osobę trzecią** lub wziętych w najem, dzierżawę, leasing, bądź z których ubezpieczony korzystał na podstawie innego podobnego stosunku prawnego;
 - c) w rzeczach **osób trzecich** przekazanych ubezpieczonemu w celu przechowania, ochrony, sprawowania dozoru lub na podstawie umowy komisji (jednakże to wyłączenie odpowiedzialności nie ma zastosowania, o ile przechowywanie, ochrona lub dozór nad rzeczą ma jedynie charakter pomocniczy, towarzyszy i jest niezbędne do wykonania na tej rzeczy lub za jej pomocą pracy lub usługi przez ubezpieczonego).
3. Pozostałe postanowienia OWU wyraźnie niezmienione zapisami tej klauzuli zachowują swoją moc, w tym mają także zastosowanie do zakresu ochrony ubezpieczeniowej regulowanego w treści tej klauzuli.

Klauzula 005 OZE

Szkody w rzeczach przechowywanych, pod dozorem lub ochroną

1. Odmienne niż stanowi § 36 ust. 4 OWU, rozszerzamy zakres ochrony ubezpieczeniowej o odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego za **szkody w mieniu** w rzeczach **osób trzecich** przekazanych ubezpieczonemu w celu przechowania, ochrony, sprawowania dozoru lub na podstawie umowy komisji.
2. W uzupełnieniu naszych pozostałych wyłączeń odpowiedzialności wskazanych w OWU, dodatkowo nie obejmujemy zakresem ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialności cywilnej ubezpieczonego za **szkody w mieniu**:
 - a) które są konsekwencją podmioty rzeczy, jej zaginięcia lub braków inwentarzowych;
 - b) w wartościach pieniężnych, papierach wartościowych, dziełach sztuki;
 - c) w pojazdach mechanicznych lub ich wyposażeniu, bądź rzeczach w nich pozostawionych;
 - d) w rzeczach użyczonych ubezpieczonemu przez **osobę trzecią**, wziętych w najem, dzierżawę, leasing lub z których ubezpieczony korzystał na podstawie innego podobnego stosunku prawnego;
 - e) w rzeczach **osób trzecich** przekazanych ubezpieczonemu w celu wykonania pracy lub usługi na tych rzeczach (obróbka, naprawa lub podobne czynności) lub za ich pomocą (jednakże to wyłączenie odpowiedzialności nie ma zastosowania, o ile wykonywane prace lub usługi mają jedynie charakter pomocniczy i są niezbędne do prawidłowego wykonania usługi ochrony, dozoru lub przechowania oraz nie ingerują w samą istotę rzeczy przechowywanej, chronionej lub która znajduje się pod dozorem).
3. Pozostałe postanowienia OWU wyraźnie niezmienione zapisami tej klauzuli zachowują swoją moc, w tym mają także zastosowanie do zakresu ochrony ubezpieczeniowej regulowanego w treści tej klauzuli.

Klauzula 006 OZE

Czyste straty finansowe

1. Odmienne niż stanowi § 36 ust. 5 OWU, rozszerzamy zakres ochrony ubezpieczeniowej o odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego z tytułu **czystych strat finansowych** poniesionych przez **osobę trzecią**.
2. W uzupełnieniu naszych pozostałych wyłączeń odpowiedzialności wskazanych w OWU, dodatkowo nie obejmujemy zakresem ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialności cywilnej ubezpieczonego za **czyste straty finansowe**, które są konsekwencją:
 - a) wady prac lub usług wykonanych przez ubezpieczonego lub osoby, które działają na jego zlecenie lub na jego rachunek oraz wadliwości **produktu**;
 - b) niewykonania zobowiązania przez ubezpieczonego bądź przekroczenia terminów;
 - c) przekroczenia kosztów, w tym kosztorysów, kalkulacji wstępnych, budżetów;
 - d) naruszenia prawa antymonopolowego, czynów nieuczciwej konkurencji, naruszenia zbiorowych interesów konsumentów;

- e) wad prawnych, naruszenia praw własności intelektualnej, praw własności przemysłowej, udzielania licencji lub franczyz;
 - f) sprawowania funkcji członka organów zarządczych i nadzorczych ubezpieczonego, a także wydawania rad, poleceń, nadzoru, kierowania lub zarządzania innym podmiotem;
 - g) naruszenia dóbr osobistych;
 - h) naruszenia danych osobowych;
 - i) treści reklamy wyrobów, prac lub usług ubezpieczonego lub jego samego;
 - j) naruszenia bezpieczeństwa informacji lub **ataku komputerowego**;
 - k) utraty wartości pieniężnych lub papierów wartościowych, obrotu wartościami pieniężnymi bądź papierami wartościowymi, prowadzenia kasy, realizacji płatności, rozliczeń handlowych, wszelkich transakcji finansowych, obrotu nieruchomościami, sprzeniewierzenia;
 - l) dostarczenia o niewłaściwych parametrach lub niedostarczenia przez ubezpieczonego: energii, gazu, pary, wody, w tym wody gorącej, danych elektronicznych, w tym dostępu do sieci internet.
3. Nie obejmujemy zakresem ochrony ubezpieczeniowej również odpowiedzialności cywilnej ubezpieczonego za **czyste straty finansowe** wyrządzone **podmiotom powiązanym**, a także roszczeń wnoszonych przez **podmioty powiązane**.
4. Pozostałe postanowienia OWU wyraźnie niezmienione zapisami tej klauzuli zachowują swoją moc, w tym mają także zastosowanie do zakresu ochrony ubezpieczeniowej regulowanego w treści tej klauzuli.

Załącznik nr 2

Oświadczenie Administratora Danych Osobowych

Kto jest administratorem Pani/Pana danych osobowych

Administratorem Pani/Pana danych osobowych jesteśmy my, czyli Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia S.A. Może się Pani/Pan z nami kontaktować:

1. pisemnie – wysłać list na adres: ul. Hestii 1, 81-731 Sopot,
2. telefonicznie – zadzwonić pod numer: 801 107 107 lub 58 555 55 55,
3. elektronicznie – na adres do doręczeń elektronicznych AE: PL-58185-26619-SWDBT-23.

Kto jest inspektorem ochrony danych

Wyzaczyliśmy inspektora ochrony danych, który wspiera nas w realizacji obowiązków dotyczących ochrony danych osobowych.

Może się z nim Pani/Pan kontaktować we wszystkich sprawach związanych z przetwarzaniem danych osobowych oraz korzystaniem z praw, które Pani/Panu w tym zakresie przysługują:

1. pisemnie – wysyłając list na adres: ul. Hestii 1, 81-731 Sopot,
2. elektronicznie – na adres mailowy: iod@ergohestia.pl lub na adres do doręczeń elektronicznych AE: PL-58185-26619-SWDBT-23,
3. przez formularz kontaktowy – w sekcji Ochrona Danych Osobowych na www.ergohestia.pl.

W jakich celach przetwarzamy dane osobowe

CELE PRZETWARZANIA DANYCH	DODATKOWE INFORMACJE
ocena ryzyka ubezpieczeniowego w celu przedstawienia oferty ubezpieczeniowej oraz zawarcia umowy	Aby ustalić wysokość składki ubezpieczeniowej możemy stosować profilowanie . Decyzje związane z profilowaniem podejmujemy na podstawie: a) danych z poprzedniej umowy ubezpieczenia, b) informacji zebranych podczas tworzenia oferty i zawarcia umowy oraz c) danych uzyskanych z: Głównego Urzędu Statystycznego, Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego, Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, DateWise, CatNet, Aon Benfield, Google Maps, OpenStreetMap, Biura Informacji Kredytowej lub Krajowego Rejestru Długów (jeżeli udzieli Pani/Pan odrębną zgodę). Dane, które pozyskujemy, są adekwatne do oceny ryzyka ubezpieczeniowego. Na przykład, im więcej szkód w historii, tym większe może być ryzyko ubezpieczeniowe i tym samym wyższa składka ubezpieczeniowa.
weryfikacja i zapewnienie poprawności danych identyfikacyjnych	Dane osób fizycznych, które prowadzą jednoosobową działalność gospodarczą, pozyskiwane z Głównego Urzędu Statystycznego, to: NIP, Regon, PKD, adresu rejestrowego siedziby działalności, formy prowadzonej działalności i daty jej rozpoczęcia.
reasekuracja ryzyk	Zmniejszamy ryzyko ubezpieczeniowe związane z zawarciem umowy ubezpieczenia i obejmowaniem ochroną ubezpieczeniową.
wykonanie umowy ubezpieczenia, m.in. likwidacja szkód	Aby ustalić ścieżkę likwidacji szkody, stosujemy profilowanie na podstawie danych zebranych podczas zgłoszenia szkody oraz informacji z naszych baz. Na przykład, jeśli w ostatnim roku nie zgłoszono szkody z danej polisy, szkoda może zostać zlikwidowana w uproszczony sposób, bez konieczności przeprowadzenia oględzin przez naszego przedstawiciela.
dochodzenie roszczeń	Jeśli między nami wystąpi spór, będziemy mogli dochodzić swoich roszczeń lub zdecydować się na przeniesienie wierzytelności innemu podmiotowi.
marketing bezpośredni własnych produktów i usług	Przeprowadzamy analizy Pani/Pana danych, aby lepiej się z Panią/Panem komunikować oraz stosować profilowanie, w tym tworzyć profile marketingowe.

CELE PRZETWARZANIA DANYCH	DODATKOWE INFORMACJE
przeciwdziałanie przestępstwom ubezpieczeniowym	Jeśli będzie to niezbędne, aby przeciwdziałać nadużyciom i zapobiegać wykorzystywaniu naszej działalności w celach przestępczych.
rozpatrzenie reklamacji, wniosków i zapytań	Rozpatrujemy reklamacje i odwołania, które dotyczą naszych usług, a także odpowiadamy na kierowane do nas wnioski i zapytania.
wypełnienie obowiązków, które wynikają z przepisów prawa	Między innymi w związku z sankcjami wprowadzanymi przez Organizację Narodów Zjednoczonych, Unię Europejską lub Stany Zjednoczone Ameryki Północnej.
analityka i statystyka	W ramach prowadzonej działalności ubezpieczeniowej wykonujemy własne analizy i statystyki.
cele wyrażone w zgodzie	Jeśli wyrazi Pani/Pan zgodę, będziemy przetwarzać Pani/Pana dane osobowe do celów określonych w zgłoszonej zgodzie (innych niż te wymienione powyżej).

Od kogo możemy pozyskać Pani/Pana dane osobowe, aby zawrzeć umowę na Pani/Pana rzecz

Aby zawrzeć umowę ubezpieczenia na Pani/Pana rzecz, możemy uzyskać od ubezpieczającego takie dane osobowe jak imię, nazwisko, numer PESEL oraz dane kontaktowe.

Jaka jest podstawa prawna przetwarzania Pani/Pana danych osobowych

1. **Niezbędność do zawarcia i wykonywania umowy ubezpieczenia**, objęcia ochroną ubezpieczeniową i wykonywania umowy.
2. **Prawnie uzasadniony interes administratora danych**, m.in. marketing bezpośredni własnych usług, dochodzenie roszczeń, przeciwdziałanie i ściganie przestępstw popełnianych na szkodę towarzystwa ubezpieczeń, ograniczenie ryzyka związanego z zawarciem umowy ubezpieczenia, przeciwdziałanie przestępczości ubezpieczeniowej, analityka i statystyka.
3. **Wypełnienie obowiązków prawnych administratora danych** (które wynikają z przepisów prawa krajowego i międzynarodowego, w tym prawa Unii Europejskiej), m.in. przetwarzanie na podstawie przepisów o rachunkowości oraz rozpatrywanie reklamacji związanych z raportowaniem do organów władzy publicznej, w tym organów nadzorczych oraz innych podmiotów.
4. **Uzasadniony interes strony trzeciej**, czyli podmiotu dominującego w grupie kapitałowej MunichRe (do której należymy), jako podmiotu bezpośrednio zobowiązanego do stosowania sankcji Stanów Zjednoczonych Ameryki oraz zapewnienia ich przestrzegania przez podmioty powiązane.
5. **Zgoda** – jeśli została dobrowolnie wyrażona.

Jakim odbiorcom mogą być przekazywane Pani/Pana dane osobowe

Pani/Pana dane osobowe mogą być przekazywane:

- Podmiotom, które przetwarzają dane osobowe na nasze zlecenie, m.in. dostawcom usług IT (w tym usług chmury obliczeniowej), agentom ubezpieczeniowym, podmiotom, które przeprowadzają postępowanie likwidacyjne lub świadczą usługi archiwizacyjne na naszą rzecz. Podmioty te przetwarzają dane na podstawie umowy zawartej z nami i zgodnie z naszymi instrukcjami,
- podmiotom, które windykują należności,
- zakładom reasekuracji,
- innym zakładom ubezpieczeń, jeśli udzieli Pani/Pan odrębną zgodę,
- innym podmiotom, jeśli udzieli Pani/Pan odrębną zgodę,
- innym administratorom danych w przypadku naszego prawnie uzasadnionego interesu.

Jeśli wyrazi Pani/Pan zgodę, możemy przekazywać Pani/Pana dane innym zakładom ubezpieczeń w celu oceny ryzyka ubezpieczeniowego oraz podmiotom z grupy kapitałowej ERGO Hestia w celu prowadzenia marketingu bezpośredniego ich produktów i usług.

Czy i na jakich zasadach możemy przekazać Pani/Pana dane osobowe poza Europejski Obszar Gospodarczy (EOG)

Możemy przekazać Pani/Pana dane osobowe poza Europejski Obszar Gospodarczy (dalej EOG) tylko wtedy, gdy będzie to konieczne oraz zapewni odpowiedni stopień ich ochrony.

Dane możemy przekazać do państwa trzeciego:

- o odpowiednim stopniu ochrony danych, stwierdzonym na podstawie decyzji Komisji Europejskiej lub

- z wykorzystaniem typowych klauzul umownych zatwierdzonych przez Komisję Europejską.

Odbiorcami danych w państwach trzecich mogą być:

- organy państwowe wyznaczone prawnie do gromadzenia danych o zdarzeniu lub
- organy państwowe, które prowadzą postępowanie związane ze zgłoszonym zdarzeniem na terenie tego państwa lub
- podmioty, które świadczą na terenie tego państwa usługi assistance lub inne usługi w celu pomocy osobie poszkodowanej lub ograniczenia skutków szkody.

Przekażemy Pani/Pana dane osobowe, jeśli będzie to niezbędne:

- do wykonania zawartej z Panią/Panem umowy,
- do wykonania umowy zawartej pomiędzy nami i inną osobą fizyczną lub prawną w interesie osoby, której dane osobowe dotyczą,
- do ustalenia, dochodzenia lub ochrony roszczeń.

Możemy zlecić wykonanie określonych usług bądź zadań informatycznych usługodawcom mającym siedzibę poza EOG pod warunkiem zachowania zasad ochrony danych. Może Pani/Pan zażądać dalszych informacji o sposobach uzyskania kopii zabezpieczeń lub o miejscu ich udostępnienia.

Jakie są Pani/Pana prawa związane z przetwarzaniem danych osobowych

1. **Prawo do wycofania zgody** – jeśli wycofa Pani/Pan zgodę na przetwarzanie danych, nie wpłynie to na zgodność z prawem czynności podjętych przed jej wycofaniem.
2. **Prawo dostępu do danych osobowych** (informacji o przetwarzanych danych, kopii danych) oraz prawo do ich sprostowania (poprawiania), usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania.
3. **Prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych** – może Pani/Pan wnieść sprzeciw wobec przetwarzania swoich danych osobowych, jeżeli przetwarzamy je na potrzeby marketingu bezpośredniego (w tym profilowania).
4. **Prawo do przenoszenia danych osobowych** – może Pani/Pan otrzymać swoje dane osobowe w ustrukturyzowanym, powszechnie używanym formacie, który nadaje się do odczytu maszynowego, oraz przesłać je do innego administratora.
5. **Prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego**, który zajmuje się ochroną danych osobowych.
6. **Prawo do otrzymania wyjaśnień dotyczących automatycznie podjętych decyzji** – jeśli stosujemy profilowanie, czyli podejmujemy decyzje automatycznie, ma Pani/Pan prawo:
 - otrzymać wyjaśnienia dotyczące podstawy podjętej decyzji,
 - zakwestionować tę decyzję,
 - wyrazić własne stanowisko,
 - zawnioskować o przeanalizowanie danych i podjęcie decyzji przez człowieka.

Aby skorzystać z tych praw, prosimy Panią/Pana o kontakt.

Jak długo będą przechowywane Pani/Pana dane osobowe

Jeśli zawarliśmy umowę ubezpieczenia, Pani/Pana dane osobowe będziemy przechowywać do momentu przedawnienia roszczeń związanych z umową ubezpieczenia lub do wygaśnięcia obowiązku przechowywania danych, które wynika z przepisów prawa, np. obowiązku przechowywania dokumentów księgowych dotyczących umowy ubezpieczenia.

Jeśli nie zawarliśmy umowy ubezpieczenia, dane osobowe będziemy przechowywać do czasu przedawnienia roszczeń z tego tytułu.

Jeśli otrzymamy odpowiednią zgodę, dane osobowe będziemy wykorzystywać do celów określonych w tej zgodzie (np. w celach marketingowych) do momentu jej wycofania.

Dane będą przetwarzane w celach analitycznych i statystycznych przez 12 lat od dnia zakończenia umowy ubezpieczenia.

Informacja o wymogu podania danych

Podanie danych osobowych w związku z umową ubezpieczenia jest konieczne do jej zawarcia i wykonywania oraz oceny ryzyka ubezpieczeniowego. Bez tych danych osobowych nie możemy zawrzeć umowy, przedstawić oferty ani przeprowadzić postępowania likwidacyjnego.

Jeśli podanie danych osobowych jest wymagane do rozpatrzenia reklamacji – to jeżeli nie zostaną one podane, nie będziemy mogli jej rozpatrzyć.

Podawanie danych osobowych w celach marketingowych jest dobrowolne.

ERRATA

Niniejszą Erratą wprowadza się następujące zmiany w treści warunków ubezpieczenia Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia S.A. z siedzibą w Sopocie:

§ 1

Zmienia się postanowienie dotyczące składania reklamacji poprzez formularz na stronie internetowej na następujące:

1. Reklamację można złożyć poprzez formularz na stronie: www.ergohestia.pl/reklamacja.

§ 2

Zmienia się postanowienia dotyczące formy i sposobu udzielenia odpowiedzi na następujące:

1. Reklamacja zostanie rozpatrzona i odpowiedź zostanie udzielona w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. Forma udzielenia odpowiedzi odpowiada formie zgłoszenia reklamacji, a odpowiedź zostanie udzielona w następujący sposób:
 - a) jeżeli reklamacja została złożona w postaci elektronicznej, odpowiedź zostanie udzielona w postaci elektronicznej na ten sam adres do doręczeń elektronicznych lub za pośrednictwem tego samego środka komunikacji elektronicznej,
 - b) jeżeli reklamacja została złożona w postaci papierowej, odpowiedź zostanie udzielona w postaci papierowej,
 - c) jeżeli reklamacja została zgłoszona telefonicznie, ustnie lub przez formularz internetowy, odpowiedź zostanie udzielona w formie wskazanej przez osobę zgłaszającą reklamację (w postaci papierowej lub elektronicznej),
2. Osoba składająca reklamację zawsze może wskazać sposób udzielenia odpowiedzi na nią (na piśmie w postaci elektronicznej z wykorzystaniem wskazanego środka komunikacji elektronicznej lub na adres do doręczeń elektronicznych albo w postaci papierowej).

§ 3

Niniejsza Errata została zatwierdzona Uchwałą Zarządu Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia S.A. nr WS 03/2026 z dnia 27 stycznia 2026 roku. Postanowienia niniejszej Erraty obowiązują i mają zastosowanie od dnia 13.02.2026 r.